

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W STRZELCACH OPOLSKICH
ZA ROK 2016

Strzelce Opolskie, 2017 rok

Spis treści

ROZDZIAŁ I

REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.....5

ROZDZIAŁ II

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.....8

1. Plan wydatków oraz zadania realizowane w ramach otrzymanych środków.....8	8
2. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.....13	13
3. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....16	16
4. Umieszczanie osób w domach pomocy społecznej.....19	19
5. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.....20	20
6. Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane w roku 2016.....22	22
1) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekun w turnusach rehabilitacyjnych.....23	23
2) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.....24	24
3) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, podmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.....24	24
4) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.....26	26
5) Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza - przewodnik.....31	31
7. Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.....33	33
8. Realizacja pilotażowego programu aktywny samorząd.....37	37
9. Pozostała działalność PCPR wobec osób niepełnosprawnych.....39	39
10. Sprawozdawczość.....41	41
11. Kontrole wewnętrzne i zewnętrzne.....42	42
12. Udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach.....43	43
13. Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadry oraz udział w konferencjach.....43	43
14. Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelcach Opolskich.....45	45
1) Członkowie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelcach Opolskich.....47	47
2) Zestawienia liczbowe orzeczeń wydanych osobom powyżej 16 roku życia.....47	47
3) Zestawienia liczbowe wydanych orzeczeń osobom do 16 roku życia54	54
4) Wystawione zaświadczenia E -404 i E-407.....59	59
5) Wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym.....59	59
6) Wydawanie kart parkingowych.....60	60
15. Wykaz potrzeb..... 60	60

ROZDZIAŁ III

SPRAWOZDANE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W STRZELCACH OPOLSKICH ORAZ ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.....62

1. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....62	62
1) Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.....62	62
2) Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo wychowawczych.....62	62
3) Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie proces usamodzielniania.....67	67
4) Tworzenie warunków do powstania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych69	69
5) Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.....70	70
6) Organizowanie szkoleń dla rodzi zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej	

typu rodzinnego.....	70
7) Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstania: grup wsparcia, specjalistycznego poradnictwa, pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu.....	71
8) Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	71
9) Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich	72
10) Prowadzenie rejestru danych.....	72
11)Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnymdomu dziecka.....	72
12) Finansowanie	73
13) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	86
14) Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust.8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	86
2. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej	87
ROZDZIAŁ IV	
SPRAWOZDANIE ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ Z EFEKTÓW PRACY.....	
1. Informacja ogólna.....	89
2. Rodzinna piecza zastępcza w liczbach.....	90
3. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art.74 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	99
1)Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka	99
2) Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.....	100
3) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	100
4) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo wychowawczej typu dziennego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczących predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego.....	100
5) Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.....	101
6) Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.....	101
7) Organizowanie dla rodzi zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.....	104
8) Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.....	104
9) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczone w pieczy zastępczej.....	105
10) Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.....	105
11) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	106
12) Prowadzenie działalności diagnostyczno – konsultacyjnej której celem jest pozyskiwanie szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.....	107
13) Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust.7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	107
14) Zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku	

wypalenia zawodowego.....	108
15) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukania dla nich rodzin przysposabiających.....	108
16) Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.....	109
17) Zgodnie z art. 177 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.....	109
18) Wytaczanie na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych.....	109
4. Zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 77 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016r., poz. 575 z późn. zm.)	110
5. Zakończenie.....	112
Spis tabel	114
Spis wykresów.....	116
Spis fotografii.....	116

I. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich, zwane dalej „PCPR” jest jednostką organizacyjną Powiatu Strzeleckiego, funkcjonującą na podstawie Uchwały Nr XIV /76/1999 Rady Powiatu Strzeleckiego z dnia 8 grudnia 1999 roku.

PCPR w 2016 roku wykonywało zadania wynikające z następujących aktów prawnych oraz przyjętych dokumentów strategicznych:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j Dz. U. 2016 poz. 930 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2016 poz. 575 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j Dz.U. 2015 poz. 1390 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2016 poz. 2046 z późn. zm.)
5. Powiatowy Program Działania na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2016-2020
6. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie na lata 2016-2020
7. Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2015-2017

W 2016 roku obowiązywało Zarządzenie nr 33/2011 Starosty Strzeleckiego z dnia 07.11.2011r, w którym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Strzeleckiego.

Niniejsze sprawozdanie zawiera:

1. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej, o którym mowa w art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.
2. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz przedstawienie potrzeb w zakresie pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie

pieczy zastępczej.

Tabela nr 1. Zadania PCPR wykonuje następująca kadra pracowników:

L.p.	Stanowisko	Etat
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie		
1.	Dyrektor	1
2.	Główna księgowa	1
3.	Starszy specjalista pracy socjalnej	1
4.	Starszy pracownik socjalny	1
5.	Pomoc administracyjna	1
6.	Pracownik socjalny	1
7.	Pracownik socjalny	1
8.	Pedagog	0,5
Koordynatorzy		
1.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1
2.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1
3.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1
4.	Młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	0,5
Powiatowy zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności		
1.	Pracownik socjalny	1
2.	Pomoc administracyjna	0,5
3.	Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	0,25
Obsługa		
1.	Robotnik wykwalifikowany	0,50
2.	Robotnik wykwalifikowany	0,50
3.	Konserwator	0,25

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym oraz przydzielonymi etatami ilość pracowników zatrudnionych wynosiła ogółem: 14 etatów i 17 osób.

Obecnie funkcję Dyrektora pełni Pani Jolanta Chowaniec, która jest zatrudniona w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich od maja 2016 roku. Pani Jolanta Chowaniec posiada umowę na zastępstwo w wymiarze 0,75 etatu za Pana Bernarda Kłyty, który przebywa na świadczeniu rehabilitacyjnym.

W grudniu 2016 roku została zatrudniona nowa osoba na stanowisku księgowej, która wdrażała się na stanowisko głównej księgowej, ponieważ osoba zatrudniona w tym czasie na stanowisku głównej księgowej była w trakcie okresu wypowiedzenia - jej zatrudnienie w PCPR zakończyło się 31.12.2016r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich podpisało w 2016 roku trzy umowy stażowe z Powiatowym Urzędem Pracy z gwarancją zatrudnienia. Umowy stażowe były zawierane na okres od 3 do 6 miesięcy. Jedna z umów stażowych przekształciła się po miesiącu, w umowę na zastępstwo. Następny stażysta znalazł zatrudnienie poza jednostką PCPR i po 3 miesiącach zrezygnował z odbycia stażu. Kolejny z naszych stażystów otrzymał gwarancję 3 miesięcznego zatrudnienia po odbyciu stażu i pracował w PCPR do końca stycznia 2017r.

II. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

1. PLAN WYDATKÓW ORAZ ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH OTRZYMANYCH ŚRODKÓW

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich realizując swoje zadania działa w oparciu o plan wydatków budżetowych, które w roku 2016 jednostka zrealizowała w kwocie **3.121.453,73 zł.**

Na całość planu wydatków wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku składają się:

dział 852 pomoc społeczna, w tym:

- rozdział 852 01 placówki opiekuńczo – wychowawcze,*
- rozdział 852 04 rodziny zastępcze,*
- rozdział 852 05 zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie*
- rozdział 852 18 powiatowe centra pomocy rodzinie,*
- rozdział 852 28 usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze,*
- rozdział 852 95 pozostała działalność,*

dział 853 pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej:

- rozdział 853 21 zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności*

dział 900 gospodarka komunalna i ochrona środowiska:

- rozdział 900 05 ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu*

Tabela nr 2. Analiza porównawcza wydatków PCPR poniesionych w roku 2015 i 2016 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki poniesione w roku 2015	Wydatki poniesione w roku 2016	Struktura % 5=4/3*100
1	2	3	4	5
1.	Rozdział 852 01- Placówki opiekuńczo – wychowawcze	44.801,57	45.687,78	101,98
2.	Rozdział 852 04- Rodziny zastępcze	1.800.907,14	2.292.218,65	127,28
3.	Rozdział 852 05- Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	19.900,00	16.020,00	80,50
4.	Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze	12.000,00	0,00	0,00
4.	Rozdział 852 18- Powiatowe centra pomocy rodzinie	556.744,38	574.047,91	103,11
5.	Rozdział 852 28 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	21.984,44	2.385,74	10,85
6.	Rozdział 852 31- Pomoc dla cudzoziemców	0,00	0,00	0
7.	Rozdział 852 95- Pozostała działalność	9.223,04	11.303,30	122,56
8.	Rozdział 85321 - Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	188.612,53	179.790,35	95,35
9.	Rozdział 853 95 - Pozostała działalność	475.810,67	0,00	0,00
10.	Rozdział 90005 - Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	25.000,00	0,00	0,00
	OGÓLEM WYDATKI	2.679.173,10	3.121.453,73	116,51

Tabela nr 3. Dochody PCPR w roku 2016

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan na rok 2016	Wykonanie planu dochodów	Struktura %	Tytuł
700	70005	0 750	30 500,00	25 882,61	84,86	Wpływy z usługi tj. zwrot kosztów eksploatacyjnych z tytułu zawartej umowy najmu z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną
700	70005		30 500,00	25 882,61	84,86	Wpływy z tytułu współfinansowania przez poszczególne gminy pokrycia kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych
852	85201	2900	37 845,00	37 845,13	100	
852	85201		37 845,00	37 845,13	100	
852	85204	2320	128 746,00	128 963,44	100,17	Dotacje celowe przekazane przez powiat na zadania bieżące
852	85204	2900	286 615,00	292 468,33	102	Wpływy z poszczególnych gmin z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych
852	85204		415 361,00	421 431,77	101,46	
852	85218	0 680	2 845,00	2 844,34	99,98	Wpływy od rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej
852	85218	0 920	1 960,00	2 033,99	103,775	Wpływy z pozostałych odsetek
852	85218	0 970	2 943,00	2 942,27	99,98	Wpływy z różnych dochodów
852	85218		7 748,00	7 820,60	100,94	
852	85228	2900	716,00	715,72	99,96	Wpływy z tytułu współfinansowania przez Gminę Zawadzkie pokrycia kosztów utrzymania dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym.
852	85228		716,00	715,72	99,96	
	852		461 670,00	467 813,22	101,33	
	OGÓLEM		492 170,00	493 695,83	100,31	

Tabela nr 4. Koszty utrzymania obiektu zlokalizowanego przy ul. Chrobrego 5 w Strzelcach Opolskich stanowiącego siedzibę Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Strzelcach Opolskich. Analiza porównawcza kosztów poniesionych w 2015 i 2016 roku

L.p.	Wyszczególnienie	Koszty poniesione w 2015 roku w zł	Koszty poniesione w 2016 roku w zł	Struktura % 4 = 3/2*100
0	1	2	3	4
1.	Zasilanie energią, w tym:	51.253,42	54.299,82	105,94
	- elektryczną	9.509,16	10.938,15	115,03
	- ciepłą	39.544,47	40.654,26	102,81
	- pobór wody	869,64	1.050,58	120,81
	- odprowadzanie ścieków	1.330,15	1.656,83	124,56
2.	Koszty zatrudnienia pracowników obsługi ogółem	47.112,12	34.818,30	73,91
	- sprzątaczką – 0,5 etatu			
	- sprzątaczką – 0,5 etatu			
	- konserwator – 0,25 etatu			
3.	Środki czystości	2.456,24	448,80	18,27
5.	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	960,00	960,00	100,00
6.	Konserwacja gaśnic	137,99	27,99	20,28
7.	Opłaty techniczne i konserwacja platformy dla osób niepełnosprawnych	1.026,12	1.255,61	122,36
8.	Artykuły gospodarcze: klamki, żarówki, sól antygołoledziowa, śruby, listwy, materiały gospodarcze przeznaczone do dokonywania bieżących drobnych napraw, materiały ślusarskie, hydrauliczne.	256,02	2.330,51	910,28
9.	Remont instalacji elektrycznej w miejscu awarii	556,89	110,70	19,88
	Ogółem	103.758,80	94.251,73	90,84

Koszty zasilania budynku energią poniesione w roku 2016 kształtują się na zbliżonym poziomie w porównaniu do poprzedniego roku. Największy, bo ponad 20 % wzrost dotyczy kosztów poboru wody i odprowadzania ścieków. Koszty energii elektrycznej wzrosły o 15 % a zasilanie budynku w ciepło wzrosło o niecałe 3 %. Wyższe koszty zasilania budynku energią ciepłą wynikają ze wzrostowej tendencji cen tej energii jak również pozostałych mediów średnio o 15 % w porównaniu do poprzedniego okresu.

Wzrost kosztów zatrudnienia pracowników obsługi w roku 2015 wynikał z wypłaty dwóm osobom przysługujących im nagród jubileuszowych. Koszty zakupu środków czystości zmalały w 2016 roku o 18,27 % w porównaniu do kosztów poniesionych w poprzednim roku. Zakupy w przedmiotowym zakresie realizowane są wg faktycznych potrzeb związanych z utrzymaniem czystości w całym budynku, z uwzględnieniem również miesięcy przynajmniej pierwszego kwartału roku następnego.

Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozostają na tym samym poziomie (12 x 80,00 zł).

Koszty konserwacji gaśnic w roku 2016 zmalały o 20,28 % w porównaniu z rokiem 2015 i wyniosły 27,99 zł.

Opłaty techniczne i konserwacja platformy dla osób niepełnosprawnych wzrosły o 22,36% w porównaniu do roku 2015. Wzrost kosztów wynika z konieczności zlecenia naprawy platformy w roku 2016 roku.

Koszty zakupu artykułów gospodarczych wzrosły o 910,28 % w stosunku do kosztów roku poprzedniego i wynikały z konieczności przeprowadzenia wielu napraw jak również z konserwacją i użytkowaniem siedziby jednostki.

W roku 2016 poniesiono niewielkie koszty doraźnych napraw instalacji elektrycznej, mające na celu umożliwienie korzystania z zasilania budynku energią elektryczną. Instalacja wymaga jednakże generalnego remontu z uwagi na zużycie przewodów elektrycznych i sukcesywnie występujące awarie.

2. PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE.

Źródło finansowania – środki własne powiatu:

Plan ogółem: 49 810,00 zł

Wydatki ogółem: 45.687,78 zł

(z tego na zadania z zakresu Ustawy o pomocy społecznej 8.265,02 zł).

Osoba pełnoletnia opuszczająca : dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zwana dalej „osobą usamodzielnianą”, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą :

- 1) Pieniężną na usamodzielnienie,
- 2) Pieniężną za kontynuowanie nauki,
- 3) W uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym,
- 4) W uzyskaniu zatrudnienia,
- 5) Na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Warunkiem przyznania ww. pomocy jest :

- 1) Skierowanie do ww. placówek nastąpiło na mocy postanowienia Sądu,
- 2) Pobyt w ww. placówkach trwał co najmniej rok,
- 3) Gdy osoba usamodzielniana opuszcza dom pomocy społecznej, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy albo specjalny ośrodek wychowawczy, ww. pomoc przysługuje w przypadku gdy jest ona zdolna do samodzielnej egzystencji,
- 4) Obowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji programu usamodzielnienia opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia,
- 5) Wskazanie przez osobę usamodzielnianą co najmniej na dwa miesiące przed osiągnięciem przez nią pełnoletności osoby, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna procesu usamodzielnienia,
- 6) Złożenie programu usamodzielnienia, który należy sporządzić na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności,

7) Złożenie wniosku o przyznanie pomocy.

Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osób opuszczających młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę, zakład poprawczy, schronisko dla nieletnich, specjalny ośrodek wychowawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy ustala się w kwocie odpowiadającej (§ 5 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie - Dz. U. z 2012 r., poz. 954):

300 % podstawy, tj. obecnie 5.166,00 zł – w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres powyżej 3 lat;

200 % podstawy, tj. obecnie 3444,00 zł - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres od 2 do 3 lat;

100 % podstawy, tj. obecnie 1.722,00 zł - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres od roku do 2 lat.

pieniężnej na kontynuowanie nauki - w wysokości 30% z kwoty bazowej 1.722,00 zł, tj. 516,60 zł miesięcznie przysługuje osobie usamodzielnianej kontynuującej naukę w gimnazjum, szkole ponad gimnazjalnej lub w szkole wyższej, którą przyznaje się na czas nauki, do czasu jej ukończenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 lat,

na zagospodarowanie w formie rzeczowej - ustala się jako równowartość kwoty nie wyższej niż 300% z kwoty 1.722,00 zł, tj. do kwoty 5166,00 zł. Wartość pomocy dla osoby usamodzielnianej niepełnosprawnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym ustala się jako równowartość 300% z kwoty 1.722,00 zł, tj. 5.166,00 zł.

W roku 2016 PCPR objęło pomocą 5 wychowanków opuszczających całodobowe placówki (1 osoba z młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę i 4 osoby z młodzieżowego ośrodka wychowawczego.)

Tabela nr 5. Świadczenia przyznane w roku 2016 usamodzielniającym się wychowankom opuszczającym całodobowe placówki z zakresu ustawy o pomocy społecznej.

	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Liczba osób	Ogółem
1.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	17	5	8.265,02 zł
2.	Na kontynuowanie nauki	17	5	8.265,02 zł
3.	Na usamodzielnienie	0	0	0
4.	Na zagospodarowanie	0	0	0

W 2016 roku pracownik socjalny Centrum w ramach nadzoru nad realizacją programów usamodzielniania spotykał się indywidualnie z usamodzielnianymi wychowankami i ich opiekunami procesu usamodzielnienia. Celem spotkań było przekazanie niezbędnych informacji dotyczących prawidłowego przebiegu procesu usamodzielnienia oraz zbadanie sytuacji materialno – bytowej:

pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym - pełnoletni wychowanek po uzyskaniu pełnoletności obligowany jest przez pracownika socjalnego do złożenia wniosku o przydział lokalu mieszkalnego w wydziale lokalowym Urzędu Miasta lub Urzędu Gminy w planowanym miejscu osiedlenia. Z uwagi, iż Powiat Strzelecki nie posiada mieszkań chronionych PCPR w ramach pracy socjalnej wspiera i pomaga wychowankom w uzyskaniu lokalu mieszkalnego.

pomoc w uzyskaniu zatrudnienia - ten rodzaj pomocy polega na wspieraniu wychowanka w zdobyciu kwalifikacji zawodowych, uzyskaniu odpowiedniego wykształcenia zgodnie z możliwościami, dążeniami i potrzebami.

3. ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Zadania własne powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

W dniu 2016 Rada Powiatu Strzeleckiego przyjęła Uchwałą Nr XVI/158/16 „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Strzeleckiego na lata 2016-2020”.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Źródło finansowania – dotacja celowa z budżetu państwa:

Plan ogółem: 23.688,00 zł

Wydatki ogółem: 16.020,00 zł

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań administracji rządowej realizowanych przez powiat. Środki przeznaczone na realizację programu zapewnia budżet państwa, który decyduje o wysokości przyznanych zasobów finansowych na ten cel. Na rok 2016r. Powiatowi Strzeleckiemu Wojewoda Opolski przyznał kwotę 23.688 zł. Na realizację Programu korekcyjno- edukacyjnego PCPR podpisało umowę z firmą zewnętrzną : „*POTENCJAL*” *Tomasz Sikora Katowice*, na kwotę 16.020 zł. , która została wyłoniona w drodze zapytania ofertowego.

Program realizowany był w dwóch Edycjach:

- Edycja I w terminie od 01.04.2016r. do 31. 08.2016r.

w warunkach zamkniętych: w Zakładzie Karnym Nr 1 w Strzelcach Op. ul. K. Miarki oraz w Zakładzie Karnym Nr 2 w Strzelcach Opolskich, ul. Świerczewskiego 3;

W Edycji I programem objęto 28 osób z czego 24 ukończyło program.

- Edycja II w terminie od 01.09.2016r. do 30.11.2016r.
w warunkach wolnościowych w siedzibie Powiatowego Centrum Kultury w Strzelcach Op.
W Edycji II do programu zgłosiło się 6 osób, które zakończyły program.

Realizacja Programu korekcyjno-edukacyjnego została poprzedzona rozmowami kwalifikacyjnymi, celem dokonania rozpoznania motywacji osadzonych do udziału w zajęciach oraz skontrolowania wymogu formalnego tj. posiadania kary z art. 207 kk (znęcanie się nad rodziną).

Sposób realizacji: Każdy uczestnik przed spotkaniami grupowymi, odbył rozmowę motywującą - diagnostyczną przygotowującą do spotkań grupowych. Następnie osoby zakwalifikowane, które podpisały kontrakt z prowadzącym, uczestniczyły w zajęciach grupowych, które trwały 60 godzin. Program był realizowany metodami aktywnymi, angażującymi uczestników do zajęć. Metody jakie były wykorzystywane to: mini wykłady, prezentacje multimedialne, fragmenty filmów, dyskusja kierowana, ankiety, arkusze do pracy własnej, warsztaty ćwiczeniowe, gry symulacyjne.

Sposób i czas monitorowania efektów: Wszyscy uczestnicy programu wyrazili zgodę poprzez podpisanie kontraktu, w ramach którego będą w kontakcie z realizatorami programu do 3 lat po jego zakończeniu. Efekty programu będą monitorowane poprzez zbieranie informacji o stosowaniu, bądź nie stosowaniu przemocy wobec bliskich (skazania, interwencje policji, procedury niebieskiej karty itp.). Każdy z uczestników przekazał dane adresowe do korespondencji w tym celu.

Efekty prowadzonego programu: Efekty programu były badane poprzez 3 ankiety oraz bezpośrednią obserwację postaw i wypowiedzi uczestników podczas zajęć.

1. Ankietę monitorującą poziom wiedzy uczestników na początku programu i na koniec programu (ocena własna uczestników).

2. Ankieta monitorująca poziom przydatności zdobytej wiedzy, również efekty (ocena anonimowa).

3. Ankieta monitorująca efekty i zmianę w zachowaniu uczestników (ocena prowadzącego program).

Wnioski końcowe:

Podczas pracy z grupą niektórzy z uczestników negowali problem swojego uzależnienia, wyrażali duży opór przekazywanych treści na temat uzależnień alkoholowych.

Prawdopodobnie przyczyną są własne mechanizmy iluzji i zaprzeczeń. Dla uczestników wartościowe i ważne były elementy programu odnoszące się do radzenia sobie ze złością, rozwiązywania konfliktów. Problematiczne w warunkach więziennych była kwestia utrzymania zasad, będących często w opinii osadzonych w sprzeczności z „zasadami więziennymi”, jak również brak możliwości szerszego zastosowania poznawanych treści na bieżąco w życiu codziennym z bliskimi.

Natomiast w warunkach wolnościowych uczestnicy różnili się między sobą otwartością w dzieleniu się problemami, własnym doświadczeniem, co przekładało się na aktywność na zajęciach. Różnice wynikały z przyczyn indywidualnych i osobowych. Dla uczestników wartościowe i ważne były elementy programu dotyczące komunikacji swoich potrzeb. Pomiędzy uczestnikami starszymi, a młodszymi zauważalne były różnice w zakresie przekonań odnośnie partnerstwa oraz roli kobiet w życiu rodziny.

Monitoring efektów programu korekcyjno-edukacyjnego

Zgodnie z „Załoženiami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (zał. Nr 2 do Programu – „Wytyczne do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie”) realizatorzy programu korekcyjno-edukacyjnego przeprowadzają monitoring efektów programu wobec osób, które zakończyły uczestnictwo w okresie do 3 lat. W związku z tym, PCPR w czerwcu 2016r. przeprowadziło monitorowanie funkcjonowania osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym zakończonym w roku 2015.

Badania ewaluacyjne prowadzono z wykorzystaniem ankiet anonimowych przesłanych do uczestników zakońzonego Programu a także informacji uzyskanych z właściwych ośrodków pomocy społecznych lub innych instytucji. W przypadku kiedy uczestnik programu po jego ukończeniu, nadal odbywa karę pozbawienia wolności, Centrum wystąpiło do danego zakładu karnego o informację na temat Programu, wykorzystując opinie psychologa i /lub wychowawcy, zawierające ocenę wpływu zajęć korekcyjno - edukacyjnych na postawę skazanego po zakończeniu programu. Poproszono także o wypełnienie anonimowej ankiety samego uczestnika.

Z uzyskanych zwrotnych informacji otrzymano :

- 1) 11 zwrotnych ankiet anonimowych od uczestników zakońzonego programu
- 2) 16 informacji z ops-ów na temat uczestników programu
- 3) 6 opinii psychologa/wychowawcy w przypadku pobytu uczestnika w zakładzie karnym.

Z opinii ośrodków pomocy społecznej właściwych miejscowo ponowne interwencje policji w rodzinach uczestników były w 4 przypadkach i założone zostały ponownie Niebieskie Kraty.

Natomiast z opinii psychologów z zakładów karnych osoby odbywające nadal karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym: u 1 osoby efekty programu zostały uznane za zadowalające, a u 2 osób nadal brak wglądu we własne postawy i emocje, a tym samym brak pozytywnych efektów programu.

Jednakże pozostali uczestnicy wskazali, iż zwiększona została ich wiedza na temat przemocy, rozpoznawania sygnałów poprzedzających zachowania przemocowe i radzenia sobie z nimi. Z nadesłanych ankiet wynika, iż w większości przypadków udało się osiągnąć zakładane rezultaty.

4. UMIESZCZANIE OSÓB W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ.

Na terenie Powiatu Strzeleckiego znajdują się 3 Domy Pomocy Społecznej (dps):

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Strzelcach Op. z filią w Szymiszowie i filią w Leśnicy - 238 miejsc funkcjonujący jako Dom :
 - Strzelce Op. : dla osób przewlekle somatycznie chorych (38 miejsc) i dla osób niepełnosprawnych fizycznie (15 miejsc);
 - Filia w Szymiszowie: dla osób w podeszłym wieku (110 miejsc) i dla osób przewlekle somatycznie chorych (11 miejsc);
 - Filia w Leśnicy: dla osób przewlekle somatycznie chorych (34 miejsc) i dla osób niepełnosprawnych fizycznie (30 osób);
- 2) Dom Pomocy Społecznej w Kadłubie dla Dzieci i Osób Dorosłych Niepełnosprawnych intelektualnie – 110 miejsc.
- 3) Dom Pomocy Społecznej w Zawadzkiem dla Dzieci i Młodzieży oraz Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie w Zawadzkiem – 110 miejsc.

W roku 2016 PCPR wydało 57 decyzji umieszczających mieszkańców w dps-ach, w tym:

- 1 decyzję o umieszczeniu do DPS w Kadłubie,

54 decyzji o umieszczeniu do DPS w Strzelcach Op. z filią w Szymiszowie i filią w Leśnicy.

2 decyzje o umieszczeniu do DPS w Zawadzkiem.

Ponadto PCPR wydaje decyzje o odpłatności dla mieszkańców przebywających w dps-ach na starych zasadach. W roku sprawozdawczym wydano:

8 decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w DPS w Kadłubie,

14 decyzji zmieniających odpłatność za pobyt w DPS w Zawadzkiem,

3 decyzje zmieniające odpłatność za pobyt w DPS w Strzelcach Op. z filią w Szymiszowie i filią w Leśnicy.

Tabela nr 6. Wykorzystanie miejsc w Domach Pomocy Społecznej w roku 2016

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	LICZBA MIEJSC STATUTOWYCH	LICZBA MIESZKAŃCÓW STAN 31.12.2016.	LICZBA OSÓB PRZYJĘTYCH w 2016r.
STRZELCE OP. Z FILIĄ W SZYMISZOWIE I FILII LEŚNICY	238	237	54
KADŁUB	110	111	1
ZAWADZKIE	110	109	2
RAZEM	458	457	57

5. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Powiat Strzelecki otrzymał na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej kwotę w wysokości **1.041.283,00 zł**. Poniższa tabela przedstawia podział środków PFRON jakiego dokonała Rada Powiatu Strzeleckiego w drodze Uchwały nr XXII /218/16 z dnia 27 lipca 2016 roku.

Tabela nr. 7 Podział środków PFRON w 2016 roku

Lp.	Zadanie	Kwota przyznana przez Radę Powiatu Strzeleckiego
REHABILITACJA SPOŁECZNA		
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	0,00 zł
2.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	0,00 zł
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	313.016,00 zł
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się	80.000,00 zł
5.	Dofinansowanie usług tłumacza migowego lub tłumacza – przewodnika	0,00 zł
6.	Dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	559.860,00zł
Razem		953.283,00 zł
REHABILITACJA ZAWODOWA		
1	Finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych	0,00 zł
2	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej	40.000,00 zł
3	Środki na podjęcie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne	0,00 zł
4	Finansowanie kosztów stażu osób niepełnosprawnych	48.000,00 zł
Razem		88.000,00 zł
Razem rehabilitacja społeczna i zawodowa		1.041.283,00 zł

Tabela nr 8 . Środki PFRON przyznane na rehabilitację społeczną w latach 2015-2016.

Zadanie	Kwota przyznana przez Radę Powiatu Strzeleckiego w 2015 roku	Kwota przyznana przez Radę Powiatu Strzeleckiego w 2016 roku
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	0,00 zł	0,00 zł
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	0,00 zł	0,00 zł
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	364.457,00 zł	313.016,00 zł
Dofinansowanie barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	79.164,00 zł	80.000,00 zł
Dofinansowanie usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	0	0,00 zł
Dofinansowanie kosztów Warsztatów Terapii Zajęciowej w Zawadzkiem	517.860,00zł	559.860,00zł
RAZEM	961.481,00 zł	952.876,00 zł

Jak wynika z powyższej tabeli kwota środków PFRON przyznana na rehabilitację społeczną w 2016 roku była o 8.605,00 zł niższa niż w roku 2015. Mniejsze środki finansowe spowodowały, że dużo wniosków pozostało nierozpatrzonych z powodu braku środków PFRON.

6. ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ REALIZOWANE W ROKU 2016.

- 1) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych
- 2) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych
- 3) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,

- 4) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- 5) Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza – przewodnika,
- 6) Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- 7) Dofinansowanie rehabilitacji dzieci i młodzieży.

PCPR realizowało powyższe zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2046),
- Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2015, poz. 926),
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 06 grudnia 2013 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie (Dz. U. z 2013 r., poz. 1565),
- Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 230, poz. 1694, z późn. zm.),
- Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. z 2004 r. Nr 63, poz. 587).

Dofinansowania ze środków PFRON do w/w zadań przyznawane były zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Powiatu Strzeleckiego Uchwałą Nr 229/2016 z dnia 19 kwietnia 2016 r. „Zasadami przyznawania dofinansowania ze środków PFRON na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w 2016 roku” pozytywnie zaopiniowanymi przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych Uchwałą nr 9/2016 z dnia 19.04.2016 r.

1) Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach

W związku z ograniczonymi środkami finansowymi PFRON oraz rozeznaniem potrzeb osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Strzeleckiego, Rada Powiatu Strzeleckiego w drodze Uchwały nr XXII /218/16 z dnia 27 lipca 2016 roku nie przeznaczyła środków finansowych na to zadanie, bowiem największe zapotrzebowanie, zgłoszone przez osoby niepełnosprawne, było na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

2) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

W związku z ograniczonymi środkami finansowymi PFRON oraz rozeznaniem potrzeb osób niepełnosprawnych na terenie Powiatu Strzeleckiego, Rada Powiatu Strzeleckiego w drodze Uchwały nr XXII /218/16 z dnia 27 lipca 2016 roku nie przeznaczyła środków finansowych na to zadanie, bowiem największe zapotrzebowanie, zgłoszone przez osoby niepełnosprawne, było na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

3) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych

Na dofinansowanie ww zadań Rada Powiatu Strzeleckiego przeznaczyła w roku 2016 kwotę 313.016,00 zł. Powyższą kwotę wydatkowano w wysokości 312.987,81 zł, z czego:

- a) na sprzęt rehabilitacyjny wydatkowano kwotę 19.721,00 zł.
- b) na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wydatkowano kwotę 293266,81zł

Tabela nr 9. Kwota wydatkowanych środków PFRON w ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

	Ilość osób, które skorzystały z dofinansowania	Kwota przyznanego dofinansowania
Kobiety	3	5.525,00 zł
Mężczyźni	6	14.196,00 zł
Dzieci/młodzież	0	0
Dorośli	9	19.721,00 zł
Mieszkańcy wsi	4	7.995,00 zł
Mieszkańcy miasta	5	11.726,00 zł

Tabela nr 10. Kwota wydatkowanych środków PFRON w ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze:

	Ilość osób, które skorzystały z dofinansowania	Kwota przyznanego dofinansowania
Kobiety	281	166.681,80 zł
Mężczyźni	181	126.585,01 zł
Dzieci/młodzież	42	43.334,60 zł
Dorośli	420	249.932,21
Mieszkańcy wsi	259	166.915,15 zł
Mieszkańcy miasta	203	126.351,66 zł

W ramach w/w zadania w roku 2016 środki przyznane były na dofinansowanie:

- *sprzętu rehabilitacyjnego osobom fizycznym* (m.in. rower rehabilitacyjny, łóżko rehabilitacyjne)

Fotografia nr 1 i 2. Rower rehabilitacyjny i łóżko rehabilitacyjne

- *przedmiotów ortopedycznych* (m.in. wózki inwalidzkie, protezy, ortezy, pończochy, gorsety, obuwie ortopedyczne, balkoniki, kule łokciowe i inne)

Fotografia nr 3 i 4. Balkonik i wózek inwalidzki

- **środków pomocniczych** (m.in. aparaty słuchowe i wkładki uszne, cewniki, worki, pieluchomajtki, wkłady anatomiczne, materace i poduszki przeciwoodleżynowe i inne) przyznawanych osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Fotografia nr 5. Aparat słuchowy

4) Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób

Na dofinansowanie w/w zadań Rada Powiatu przeznaczyła w roku 2016 kwotę: 80.000,00 zł, wydatkowano kwotę w wysokości 80.000,00 zł.

Tabela nr 11. Kwota wydatkowanych środków PFRON w ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

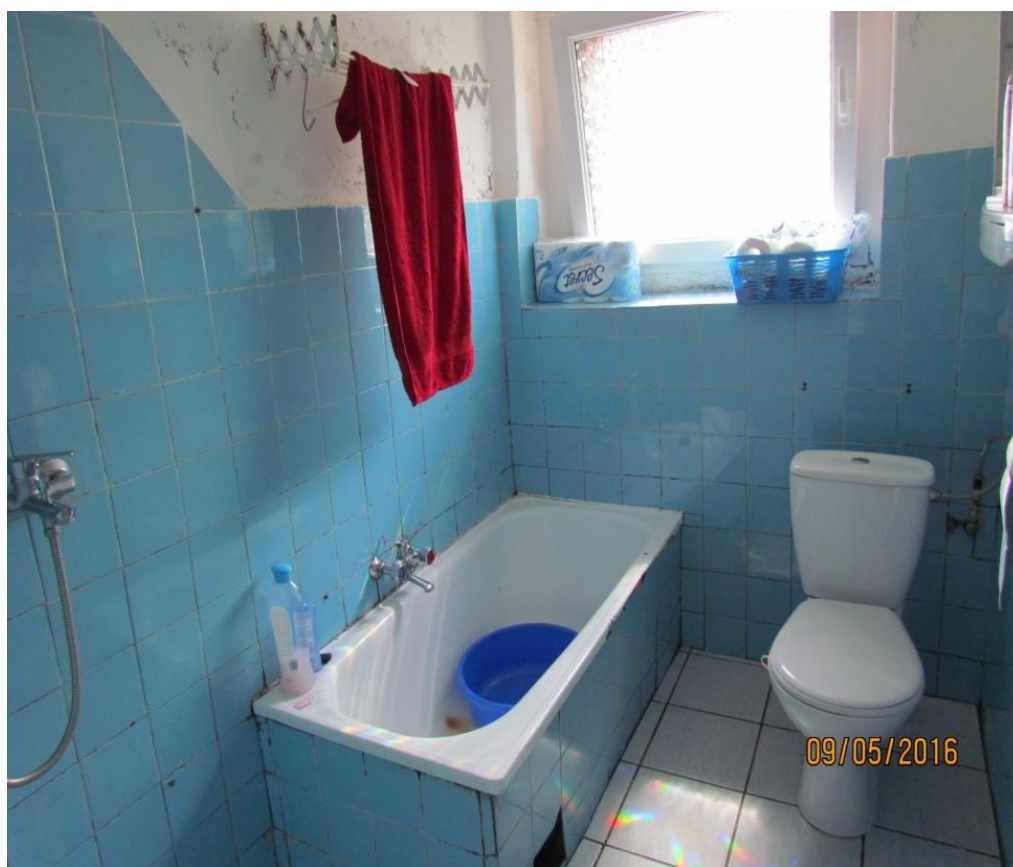
	Ilość osób, które skorzystały z dofinansowania	Kwota przyznanego dofinansowania
Kobiety	8	31448,80 zł
Mężczyźni	13	48,551,20 zł
Dzieci/młodzież	4	22.120,00 zł
Dorośli	17	57.880,00 zł
Mieszkańcy wsi	8	37.808,80 zł
Mieszkańcy miasta	13	42.191,20 zł

Tabela nr 12. Szczegółowy podział przyznanego dofinansowania w ramach likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Nr	Tytuł	Przyznane dofinansowanie	Liczba osób niepełnosprawnych
I	Bariery architektoniczne		
1	Dostosowanie łazienki do potrzeb osoby niepełnosprawnej	30.000,00 zł	6
II	Bariery w komunikowaniu się		
1	Program „Mówik” do komunikacji wspomagającej i alternatywnej	680,00 zł	1
2	Ssak elektryczny	656,00 zł	1
III	Bariery techniczne		
1	Siedzisko na wannę	84,00 zł	1
2	Podnośnik transportowo-kąpielowy	3.360,00 zł	1
3	Krzesło toaletowe	1.496,80 zł	5
4	Krzesło prysznicowe	128,00 zł	1
5	Krzesło schodowe na torze krzywoliniowym	15.840,00 zł	1
6	Lupa elektroniczna	4.776,00 zł	1
7	Krzeselko przychodowe z szyna jezdnią	22.575,20 zł	2
8	Krzesło toaletowe, 2 uchwyty naścienne, nasadka toaletowa	404,00 zł	1
IV	Razem	80.000,00 zł	21

a) Bariery architektoniczne:

Fotografia nr 6. Łazienka przed dostosowaniem do potrzeb osoby niepełnosprawnej

Fotografia nr. 7 i 8 Łazienka dostosowana do osób niepełnosprawnych w roku 2016

b) Bariery techniczne:

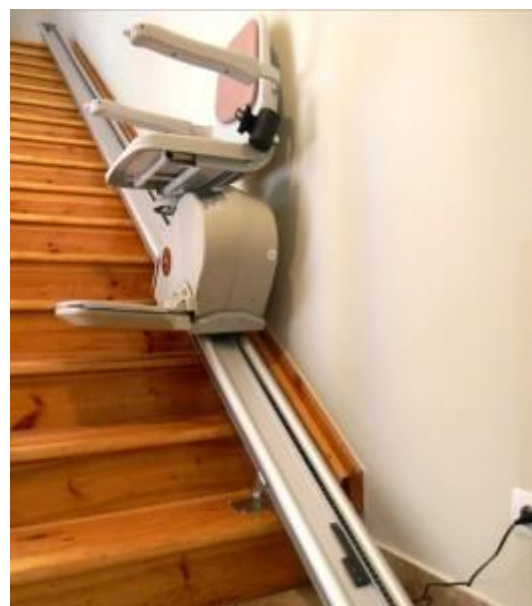
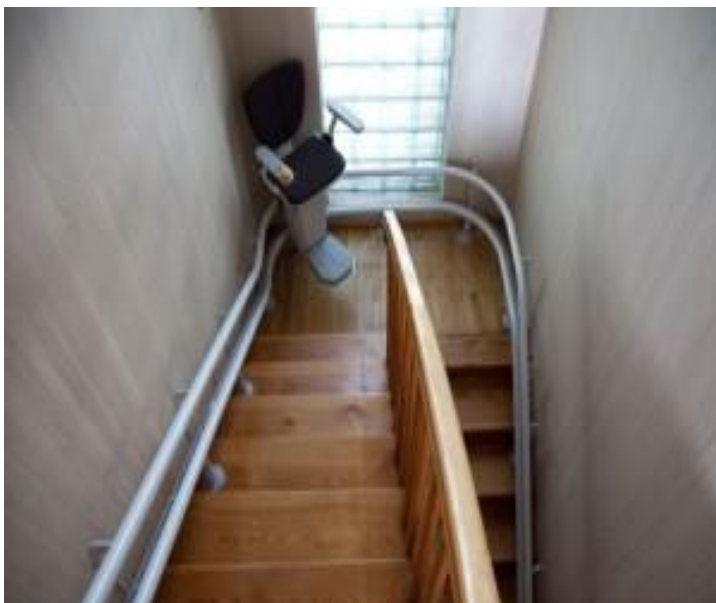
Fotografia nr 9 i 10. Wózek toaletowy i krzesło toaletowe

Fotografia nr 11 i 12. Krzesło prysznicowe i podnośnik rehabilitacyjno-transportowy.

Fotografia nr 13 i 14. Krzesło przychodowe z szyną jezdnią na torze prostoliniowym i krzywoliniowym

Fotografia nr 15 i 16. Nasadka toaletowa siedzisko wannowe

Fotografia nr 17 i 18. Uchwyty ściennie i lupa elektroniczna.

c) Bariery w komunikowaniu się:

Fotografia nr 19. Ssak elektryczny

5) Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza migowego – przewodnik

W 2016 roku zostały złożone 2 wnioski na dofinansowanie usług tłumacza języka migowego, z czego został zrealizowany jeden wniosek - dofinansowano 5 godzin usług tłumacza na kwotę 400,00 zł. Realizacja tego zadania stwarza osobom niesłyszącym, doświadczającym trwale trudności w komunikowaniu się, rozumieniu treści pisanych w języku polskim, uzyskania dzięki dofinansowaniu do usług tłumacza języka migowego możliwości załatwiania podstawowych spraw życia codziennego.

Tabela nr 13. Podział oraz wykorzystanie środków PFRON w roku 2016 na zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich

ROK 2016						
Nazwa zadania	Kwota przyznana Uchwałą Rady Powiatu	Ilość złożonych wniosków	Ilość wniosków zrealizowanych poprzez wypłatę dofinansowania	Kwota zrealizowanych wniosków	Ilość wniosków niezrealizowanych z powodu niewystarczającej ilości środków	Kwota niezrealizowanych środków
Warsztaty Terapii Zajęciowej	559 860,00 zł	X	35 uczestników	559 860,00 zł	x	x
Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny	313 016,00 zł	9	9	19 721,00 zł	1	1 881,75 zł
Zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze		462	462	293 266,81 zł	224	113 997,93 zł
Usługi tłumacza języka migowego i tłumacza-przewodnika	407,00 zł	1	1	400,00 zł	0	- zł
Likwidacja barier architektonicznych	80 000,00 zł	6	6	30 000,00 zł	2	10 000,00 zł
Likwidacja barier w komunikowaniu się		2	2	1 336,00 zł	6	6 000,00 zł
Likwidacja barier technicznych		13	13	48 664,00 zł	0	0
Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	0,00 zł	0	0	- zł	91 (w tym opiekunowie 40)	137 939,30 zł
Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych	0,00 zł	0	0	- zł	10	46 119,00 zł
Razem	953 283,00 zł			953 247,81 zł		315 937,98 zł

Jak wynika z analizy powyższej tabeli, przyznane środki z PFRON w wysokości 953 283,00 zł były niewystarczające by zrealizować potrzeby osób niepełnosprawnych w Powiecie Strzeleckim.

Zatem środki w wysokości 1.269.185,79 zł. pozwoliłyby na zabezpieczenie potrzeb wszystkich wnioskodawców, którzy spełniali kryteria dofinansowań w 2016 roku.

7. DOFINANSOWANIE KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ.

Z dniem 01.01.2016r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2015r. zmieniające rozporządzenie w sprawie algorytmu przyznawania środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym na mocy którego zwiększyła się kwota środków na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika WTZ i wynosi 15 996 zł. W związku z powyższym w dniu 16.03.2016r. zmieniono plan finansowy WTZ, obecnie:

Finansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Zawadzkiem przedstawia się następująco:

ogółem środki 100% w kwocie 622.067,00 zł, a w tym:

- środki PFRON (90%) w kwocie 559.860,00 zł,
- środki Powiatu Strzeleckiego (10%) w kwocie 62.207,00 zł.

Tabela nr 14. Źródła finansowania Warsztatów Terapii Zajęciowej

Lp.	Rodzaj kosztów	Źródło finansowania Warsztatów Terapii Zajęciowej		
		PFRON 90%	Powiat Strzelecki 10%	Ogółem 100%
1.	Wynagrodzenia pracowników Warsztatu, należnych od pracodawcy składek na ubezpieczenie społeczne pracowników, a także składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w przypadku ich ponoszenia.	494 967,00	0,00	494 967,00
2.	Niezbędne materiały, energia, usługi materialne i usługi niematerialne związane z funkcjonowaniem warsztatu.	24 293,00	18 067,00	42 360,00
3.	Dowóz uczestników lub eksploatacja samochodu, związanej z realizacją programu rehabilitacyjnego i niezbędną obsługą działalności warsztatu.	26 688,00	0,00	26 688,00
4.	Szkolenia pracowników warsztatu związanych z działalnością warsztatu	0,00	0,00	0,00
5.	Ubezpieczenia Uczestników warsztatu	0,00	576,00	576,00
6.	Ubezpieczenie mienia warsztatu	0,00	321,00	321,00
7.	Wycieczki organizowane dla uczestników warsztatu	1 000,00	0,00	1 000,00
8.	Materiały do terapii zajęciowej w pracowniach, w tym w pracowni gospodarstwa domowego	1 112,00	43 243,00	44 355,00
9.	Związane z treningiem ekonomicznym	11 800,00	0,00	11 800,00
ŁĄCZNIE:		559 860,00	62 207,00	622 067,00

Terapią objętych było 35 osób niepełnosprawnych, którzy realizowali indywidualne programy terapii w siedmiu pracowniach:

- pracownia rękodzieła artystycznego,
- pracownia techniczna,
- pracownia tkacka,
- pracownia wikliniarska,
- pracownia gospodarstwa domowego,
- pracownia hodowlana,
- pracownia ogrodnicza.

Poprzez uczestnictwo w Warsztatach Terapii Zajęciowej, osoby niepełnosprawne mają możliwość ogólnego rozwoju, poprawy zaradności osobistej, sprawności psychofizycznej oraz przystosowania do właściwego funkcjonowania społecznego oraz pozyskania lub przywrócenia umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Działając w oparciu o Aneks Nr 3 do Umowy Nr 61/2006 z dnia 23.02.2006 r., PCPR przeprowadziło w roku 2016 następujące kontrole:

- kontrolę roczną z działalności WTZ za 2015 rok,
- kontrolę za I półrocze 2016 roku,
- kontrolę sprawdzającą dotyczącą zaleceń pokontrolnych, związanych z kontrolą roczną.

Podczas kontroli rocznej z działalności WTZ w Zawadzkiem, która została przeprowadzona w dniach od 11 do 18 marca 2016 r. zbadano:

- 1) Prawidłowość kwalifikowania nowych kandydatów na uczestników warsztatu.
- 2) Ważność posiadanych przez uczestników warsztatu orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań.
- 3) Prawidłowość prowadzonej dokumentacji dotyczącej:
 - Uczestników,
 - działalności merytorycznej warsztatu, w tym działalności Rady Programowej,
 - współpracy z rodzicami lub opiekunami uczestników,
- 4) Prawidłowość w zakresie zatrudniania i kwalifikacji kadry warsztatu,
- 5) Zgodność postanowień umowy ze stanem faktycznym,
- 6) Zgodność organizacji pracy i zajęć w warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego warsztatu oraz umową.

- 7) Prawdliwość realizacji planu działalności warsztatu i indywidualnych programów rehabilitacji.
- 8) Prawdliwość wykorzystania środków Funduszu oraz Powiatu

W wyniku przeprowadzonej kontroli sformułowano następujące zalecenie pokontrolne:

- konieczność dokonania zmiany kwalifikacji nieobecności u dwóch uczestników, z usprawiedliwionej na nieusprawiedliwioną, ponieważ brak jest w dokumentacji usprawiedliwienia na określony dzień.
- zapoznanie uczestników z Regulaminem Warsztatu Terapii Zajęciowej z dnia 14.08.2015 r. oraz przyjęcie oświadczeń o zapoznaniu się ze zmienionym Regulaminem.

Poza powyższymi zaleceniami podczas kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Wykonanie powyższych zaleceń pokontrolnych potwierdzono w czasie kontroli sprawdzającej, którą przeprowadzono w dniu 08.07.2016 r. Stwierdzono, iż

- zapoznano uczestników z aktualnie obowiązującym Regulaminem WTZ z dnia 15.08.2015 r. W teczkach osobowych uczestników znajduje się podpisane przez uczestnika oświadczenie o zapoznaniu się ze zmienionym Regulaminem WTZ w dniu 20.04.2016 r. W przypadku uczestniczki która jest ubezwłasnowolniona, oświadczenie o zapoznaniu się z regulaminem zostało podpisane przez opiekuna prawnego.
- Wobec uczestników, którzy nie dostarczyli usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach WTZ, Rada Programowa w dniu 20.04.2016 r. zmieniła kwalifikację nieobecności z usprawiedliwionej na nieusprawiedliwioną: Zmiana kwalifikacji tych nieobecności nie miała wpływu na wysokość przyznanych kwot treningu ekonomicznego.

W dniach od 19 do 30 września 2016 r., przeprowadzono kontrolę, której przedmiotem była działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w Zawadzkiem w pierwszej połowie 2016 roku i obejmowała zakres o którym mowa w § 22 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej. Przeprowadzona kontrola nie wykazała żadnych nieprawidłowości.

8. REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU AKTYWNY SAMORZĄD

Głównym celem programu jest aktywizacja społeczna i/lub zawodowa osób niepełnosprawnych. Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z umową AS3/000010/08/D w sprawie realizacji pilotażowego programu Aktywny Samorząd z dnia 18 kwietnia 2013 r. oraz aneksami od 1 do 13 po raz piąty podjęto realizację pilotażowego programu Aktywny Samorząd.

W 2016 roku w ramach programu osoby niepełnosprawne mogły uzyskać dofinansowanie do następujących Modułów i Obszarów wsparcia:

- I. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:
 1. Obszar A – likwidacja bariery transportowej:
 - Zadanie 1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
 - Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
 2. Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
 - zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania
 - Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
 3. Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
 - Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
 4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Z dofinansowania skorzystało: 39 osób (w tym 12 osób złożyło 2 wnioski w ramach Modułu II) na kwotę 108.992,69 zł, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 15. Przyznane dofinansowania/refundacje w ramach programu Aktywny Samorząd w roku 2016.

Moduł	Obszar i zadanie	Ilość beneficjentów pomocy	Kwota dofinansowania / refundacji
Moduł I	Obszar A zadanie 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	5.000,00 zł
	Obszar A zadanie 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B	3	4.817,50 zł
	Obszar B zadanie 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	4	27.104,44 zł
	Obszar C zadanie 2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,	3	3.700,00 zł
	Obszar C zadanie 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	2	19.860,00 zł
Moduł II	pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	26	48.449,88 zł*
Razem		39	108.931,82 zł

* Kwota została wydatkowana w okresie do 31.03.2017 r. zgodnie ze zmianami wprowadzonymi przez PFRON w dokumencie „Kierunki działań i warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu Aktywny Samorząd w 2016 roku” dotyczącymi min. terminu i sposobu wypłaty dofinansowań w Module II.

Tabela nr 16. Koszty realizacji pilotażowego programu Aktywny Samorząd

Koszty realizacji pilotażowego programu Aktywny Samorząd		
	Środki przyznane	Środki wydatkowane*
Obsługa	5 693,81 zł	4208,16 zł
Promocja	1 138,70 zł	557,13 zł
Ewaluacja	569,38 zł	0,00 zł
RAZEM	7 401,89 zł	4765,29 zł

* Nie zostały wydatkowane jeszcze wszystkie środki w związku ze zmianami, wprowadzonymi przez Zarząd PFRON w dokumencie „Kierunki działań i warunki brzegowe obowiązujące realizatorów pilotażowego programu Aktywny Samorząd w 2016 roku” dotyczącymi m.in. terminu wydatkowania środków i rozliczania się z Oddziałem PFRON, tj. 15.04.2017 r.

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd” stwarza możliwość wyeliminowania lub zmniejszenia barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Realizacja poszczególnych obszarów i zadań programu pozwala na:

- Przygotowanie Beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego - Obszar B.
- Przygotowanie Beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych - Obszar A i obszar C.
- Umożliwienie Beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie - Obszar D.
- Poprawę szans Beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji - Moduł II..

9. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ PCPR WOBEC OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Oprócz podstawowej działalności związanej z bezpośrednim udzielaniem pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji społecznej pracownicy PCPR:

- 1) Przygotowali opracowania statystyczne i informacje na potrzeby PFRON i Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.

Przygotowali i sporządzali między innymi:

- za każdy kwartał sprawozdanie finansowo-rzeczowe na potrzeby Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
 - Roczną informację z realizacji Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych za rok 2015 z zakresu rehabilitacji społecznej.
- 2) Współpracowali z Opolskim Oddziałem Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Opolu, Biurem Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych poprzez prowadzenie korespondencji oraz udział w posiedzeniach

organizowanych przez Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

- 3) Uczestniczyli w spotkaniu zorganizowanym w Klubie Aktywnego Seniora w Strzeleckim Ośrodku Kultury, gdzie pracownik PCPR udzielał informacji o formach pomocy realizowanych przez PCPR wobec osób niepełnosprawnych.
- 4) Wzięli udział w organizowanym przez Powiat Strzelecki i Gminę Ujazd spotkaniu „Bezpieczny Senior”, podczas którego informacji udzielał Powiatowy Rzecznik Konsumentów w zakresie bezpieczeństwa konsumenckiego, pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie form pomocy udzielanym osobom niepełnosprawnym, funkcjonariusz policji w zakresie ochrony przed przestępstwami.

Fotografia nr. 20 i 21 Spotkanie „Bezpieczny senior”

- 5) W ramach konkursy Lady D, który w 2016 roku nie był organizowany w województwie Opolskim, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przedstawiło Zarządowi Powiatu Strzeleckiego kandydaturę osoby niepełnosprawnej zamieszkującej i działającą na terenie powiatu strzeleckiego w kategorii „Dobry Start”. Po uzyskaniu zgody kapituły konkursu Lady D w województwie dolnośląskim Zarząd Powiatu Strzeleckiego dokonał zgłoszenia kandydatki. Na uroczystej Gali, kończącej wojewódzki etap konkursu Lady D, działalność wszystkich kandydatek została uhonorowana wręczeniem symbolicznych upominków.

Fotografia nr. 22 i 23 Konkurs Lady D

10. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

Do Głównego Urzędu Statystycznego za 2016 rok PCPR złożył następujące :

- 1) sprawozdanie PS-02 dot. rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 2) sprawozdania kwartalne Z-03 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- 3) sprawozdanie roczne Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy,
- 4) sprawozdanie roczne F-03 środki trwałe w gospodarce narodowej.

Do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego PCPR sporządził :

- 1) półroczne i roczne sprawozdanie MPiPS-03,
- 2) meldunek kwartalny z przyznanej pomocy rodzinom zastępczym, usamodzielnionym wychowankom rodzin zastępczych oraz wychowankom placówek opiekuńczo – wychowawczych kontynuujących naukę,
- 3) kwartalne sprawozdanie z wykonania ZBIORU CENTRALNEGO

- półroczny i roczny formularz SKŁ-ZDR i SKŁ-EMRENT
- sprawozdanie Przemoc,
- sprawozdanie DPS-P półroczne i DPS-R roczne,
- sprawozdania DSR półroczne i roczne (liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej).

Sprawozdania te przesyłane były za pośrednictwem internetu poprzez system CAS do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W celu sporządzania sprawozdania w wersji elektronicznej PCPR realizował zadania w zakresie wdrażania Systemu Informatycznego POMOST.

Zadaniem Oprogramowania Użytkowego POMOST było gromadzenie i przetwarzanie informacji o działaniach podejmowanych na wszystkich poziomach organizacyjnych Sytemu Pomocy Społecznej w celu właściwego planowania i realizacji polityki społecznej państwa.

W celu wywiązania się z Umowy na utrzymanie sprawności oprogramowania użytkowego POMOST konieczne było przekazywanie określonych procentowo danych sprawozdawczych w formie elektronicznej do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Wobec powyższego konieczne było na bieżąco wprowadzenie do SI POMOST wszystkich danych rodzin zastępczych z uwzględnieniem wydanych decyzji, przeprowadzonych wywiadów środowiskowych, teczek usamodzielnionych wychowanków, by terminowo przekazywać ZBIÓR.

11. KONTROLE WEWNĘTRZNE I ZEWNĘTRZNE.

1) wewnętrzne

29.12.2016r. kontrola kompleksowości i terminowości wniosków oraz wysokość udzielonego dofinansowania osobom niepełnosprawnym w ramach dofinansowania likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych.

Brak zaleceń pokontrolnych.

2) zewnętrzne

- a) 23.03.2016r. kontrola przeprowadzona przez Inspektora i Podinspektora Starostwa Powiatowego w Strzelcach Opolskich w zakresie realizacji zapisów Ustawy o pomocy społecznej zawartych w art. 112 ust 8 cyt. „, Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum

Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością (...) domów pomocy społecznej (...)"

Wnioski pokontrolne : brak jednoznacznego wskazania w posiadanych dokumentach założycielskich, związanych z organizacją, zarządzaniem i kierowaniem jednostką oraz jej działalnością, w zakresie nadzoru PCPR nad domami pomocy społecznej.

b) 9.02.2016r, 11.02.2016r. 12.02;17.02.2016r. kontrola przeprowadzona przez Państwową Inspekcję Pracy w Opolu. Przedmiotem kontroli była kontrola przestrzegania wybranych zagadnień prawa pracy, w szczególności zawierania umów o pracę, czasu pracy, wynagrodzeń, prowadzenia dokumentacji pracowniczej.

Zalecenia pokontrolne

- zapewnić pracownikowi odbycie instruktażu ogólnego w ramach szkolenia wstępnego w dziedzinie bhp.
- zapewnić pracownikowi odbycie szkolenia okresowego w dziedzinie bhp.
- przekazać oryginały dokumentów, które znajdują się w aktach osobowych pracownikom,
- wprowadzić w życie przepisy dotyczące wewnętrznej polityki antymobbingowej.

12. UDZIELANIE INFORMACJI O PRAWACH I UPRAWNIENIACH.

Pracownicy „Centrum” na bieżąco w ramach swoich kompetencji udzielają porad osobom zgłaszającym się do naszej jednostki. Informacje dotyczą głównie działalności „PCPR”, a więc pomocy osobom niepełnosprawnym, problemów rodzinnych i opiekuńczo-wychowawczych oraz umieszczenia w domach pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Informacje umieszczane są na stronie internetowej jednostki, na tablicy informacyjnej, a także w lokalnej prasie.

13. SZKOLENIA I DOSKONALENIE ZAWODOWE KADRY ORAZ UDZIAŁ W KONFERENCJACH.

Pracownicy Centrum brali udział w następujących szkoleniach i seminariach :

- 1) Zasiłki chorobowe i macierzyńskie z uwzględnieniem zmian od 2016 roku – Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Opolu.
- 2) Zmiany w rodzinnej pieczy zastępczej wprowadzone ustawą 500+ - szkolenie przeprowadził pedagog Tamara Uliasz.
- 3) Samotne rodzicielstwo w obliczu problemów – współpraca w kierunku zmian – Stowarzyszenie „Monar – Markot” dom Matki z dzieckiem – seminarium.
- 4) Skuteczna realizacja procedury „Niebieskiej karty” od teorii do praktyki – Profilaktyka „KIER” Adam Kopacz.
- 5) Ochrona danych osobowych – nowe procedury i zadania w 2016 roku, sprawdzenia, sprawozdania, rejestry, dokumentacja, upoważnienia – Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Opolu.
- 6) Narzędzia planu pracy z rodziną i plan pomocy dziecku – Fundacja Dziecko i rodzina – Wrocław.
- 7) Szkolenie w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej – usługi medyczne Ludmiła Giedrojc.
- 8) „Odkrywanie mocnych stron sukcesów zawodowych – zarządzanie stresem i asertywność, „Komunikacja interpersonalna i praca w konflikcie” Zajęcia integracyjne – proces grupowy – Barbara Gołąb-Wojciechowska Usługi psychologiczne.
- 9) „System językowo – migowy” – poziom podstawowy – organizowany przez Polski Związek Głuchych w Opolu.

W roku 2016 Dyrektor Centrum uczestniczył:

20-lecie otwarcia filii Domu Pomocy Społecznej w Leśnicy,

W spotkaniu Partnerstwa Lokalnego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich.

Seminarium „Samotne rodzicielstwo w obliczu problemów – współpraca w kierunku zmian.”

14. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI W STRZELCACH OPOLSKICH.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności na terenie Powiatu Strzeleckiego powołany został przez Starostę Strzeleckiego dnia 01.07.1999 r. W związku ze zmianą przepisów prawnych i wprowadzeniem orzecznictwa o niepełnosprawności osób do 16 roku życia, od dnia 01.07.2002 r. przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., nr 127, poz. 721, ze zm.).

Źródła finansowania – dotacja

Plan 159.512,00 zł

Wydatki 159.510,70 zł

**Tabela nr 17. Zestawie wydatków poniesionych z dotacji w roku 2016 rozdział 853 21
zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności**

Paragraf	Wyszczególnienie	Wydatki
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	64.834,00
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 121,69
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	13 470,00
4120	Składki na fundusz pracy	1 337,00
4170	Wydatki bezosobowe	53 135,00
4440	Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 188,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	296,00
4300	Zakup usług pozostałych	17.944,00
4410	Podróże służbowe krajowe	1185,01
	Razem:	159.510,70

W ramach funduszy przeznaczonych na wynagrodzenia i pochodne w Zespole wg stanu na 31 grudnia 2016 r. zatrudniano Przewodniczącego (1/4 etatu) oraz 2 pracowników obsługi administracyjnej w wymiarze 1,5 etatu.

Ponadto ponoszono koszty nadawanej korespondencji, delegacji służbowych oraz obowiązkowy odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności na terenie Powiatu Strzeleckiego powołany został przez Starostę Strzeleckiego dnia 01.07.1999 r. W związku ze zmianą przepisów prawnych i wprowadzeniem orzecznictwa o niepełnosprawności osób do 16 roku życia, od dnia 01.07.2002 r. przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2046).

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym Powiatowy Zespół wydaje obecnie 3 rodzaje orzeczeń:

- 1) o stopniu niepełnosprawności osobom powyżej 16 roku życia,**
- 2) orzeczenie o wskazaniach do ulg i uprawnień osobom posiadającym orzeczenia innych organów orzeczniczych,**
- 3) oraz orzeczenie o niepełnosprawności osobom do 16 roku życia.**

W Powiatowym Zespole osoby niepełnosprawne mogą także składać wnioski o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej, które uprawniają do korzystania z ustawowych ulg komunikacyjnych.

Szczegółowe zasady dotyczące orzecznictwa osób niepełnosprawnych zawiera *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1110) oraz *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia* (Dz. U. z 2002 r., Nr 17, poz. 162, ze zm.).

1) Członkowie Powiatowego Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelcach Opolskich

Tabela nr 18. Członkowie Składu Orzekającego Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności

L. p	Członkowie Składu Orzekającego	Liczba
1.	Lekarze	9
2.	Psycholodzy	3
3.	Pedagodzy	3
4.	Doradcy zawodowi	2
5.	Pracownicy socjalni	4

Członkowie Zespołu są uprawnieni do orzekania zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, posiadając określone kwalifikacje oraz zaświadczenia uprawniające do orzekania uzyskane po odbyciu szkoleń w zakresie orzecznictwa i zdaniu egzaminów.

W skład Powiatowego Zespołu w 2016 r. powołano nowych członków składu orzekającego: trzech lekarzy (neurologa, ortopedę i internistę), dwóch pedagogów, dwóch pracowników socjalnych.

2) Zestawienia liczbowe orzeczeń wydanych osobom powyżej 16 roku życia

W tabeli poniżej zostało przedstawione porównanie wpływu wniosków i wydanych orzeczeń w poszczególnych latach funkcjonowania Powiatowego Zespołu.

Tabela 19. Porównanie liczby składanych wniosków i wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia

Rok	Liczba składanych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	Liczba składanych wniosków o wydanie orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień	Liczba wydanych orzeczeń (o stopniu niepełnosprawności i wskazaniach do ulg i uprawnień)
1999	195	-	159
2000	405	-	340
2001	522	-	467
2002	691	-	582
2003	803	4	826
2004	644	16	620
2005	663	15	685
2006	787	21	718
2007	793	32	784
2008	886	17	841
2009	1004	11	1090
2010	1142	3	1121
2011	1093	1	1065
2012	1267	28	1186
2013	1229	27	1311
2014	1330	2	1282
2015	1163	1	1153
2016	1161	0	1090

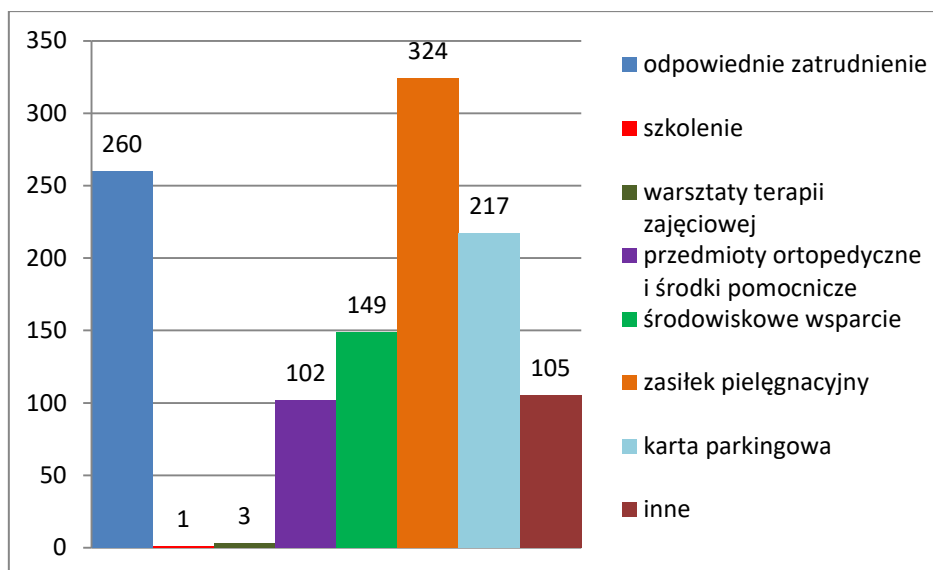
W roku 2016 na 93 posiedzeniach składów orzekających dla osób powyżej 16 roku życia wydano łącznie 1090 orzeczeń. Wnioski rozpatrywane są na bieżąco – w większości przypadków do miesiąca, a w przypadku konieczności uzupełnienia dokumentacji medycznej lub uzupełnienia braków formalnych – do 2 miesięcy.

**Tabela 20. Wydane orzeczenia przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania
o Niepełnosprawności w Strzelcach Opolskich w roku 2016 osobom powyżej
16 roku życia.**

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	1 060
	W tym:	
	1. wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności:	
	• znacznym	347
	• umiarkowanym	464
	• lekkim	249
	2. wydane orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień (wg stopni):	
	• znaczny	-
	• umiarkowany	-
	• lekki	-
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	9
3	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	21
4	OGÓŁEM WYDANE ORZECZENIA	1 090

Najwięcej wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności składanych było w celu uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego oraz w celu podjęcia (lub kontynuacji) odpowiedniego zatrudnienia, uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby, co przedstawia wykres nr 1.

Wykres 1. Liczba przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zgodnie z celem wydania orzeczenia.

Rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności określa szczegółowo kryteria zaliczania do osób niepełnosprawnych oraz do poszczególnych stopni niepełnosprawności, w zależności od stopnia zaawansowania poszczególnych schorzeń.

Każde orzeczenie zawiera symbol przyczyny niepełnosprawności, który odzwierciedla posiadane przez osobę schorzenia. Orzeczenie może zawierać maksymalnie trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Obecnie obowiązują następujące symbole:

- 01-U** – upośledzenie umysłowe
- 02-P** – choroby psychiczne
- 03-L** – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu
- 04-O** – choroby narządu wzroku
- 05-R** – upośledzenia narządu ruchu
- 06-E** – epilepsja
- 07-S** – choroby układu oddechowego i krążenia
- 08-T** – choroby układu pokarmowego
- 09-M** – choroby układu moczowo-płciowego

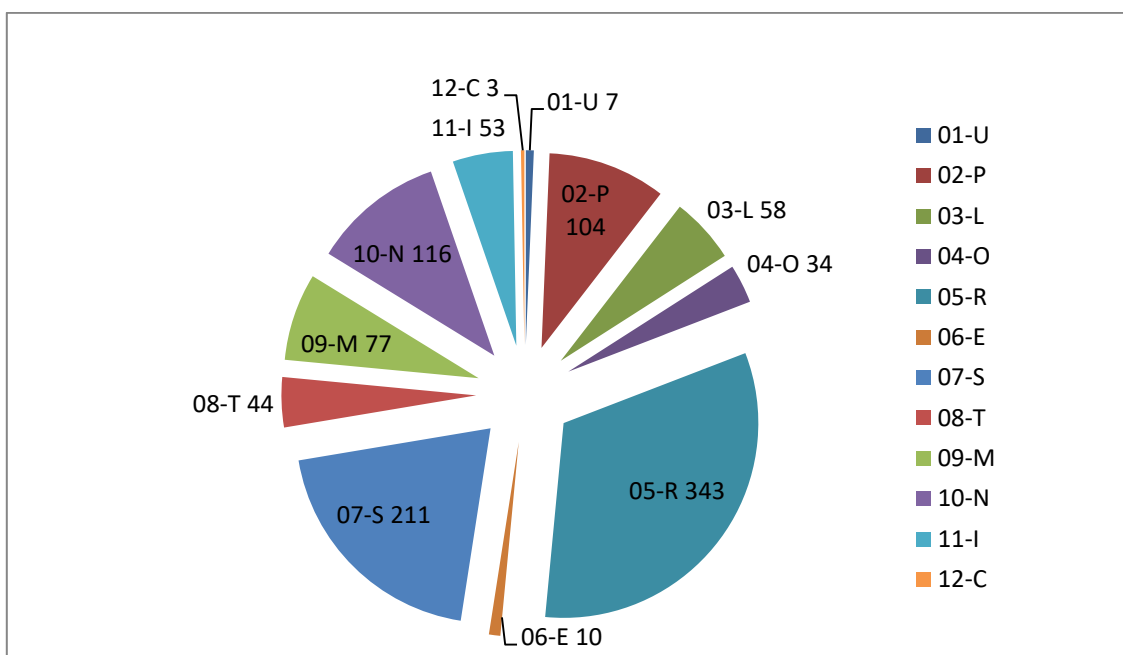
10-N – choroby neurologiczne

11-I – inne, w tym: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego

12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe, powstałe przed 16 rokiem życia.

Najwięcej osób niepełnosprawnych to osoby z niepełnosprawnością ruchową, zaś najmniej stanowią osoby z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi, co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Ilość wydawanych orzeczeń zgodnie z przyczyną niepełnosprawności.

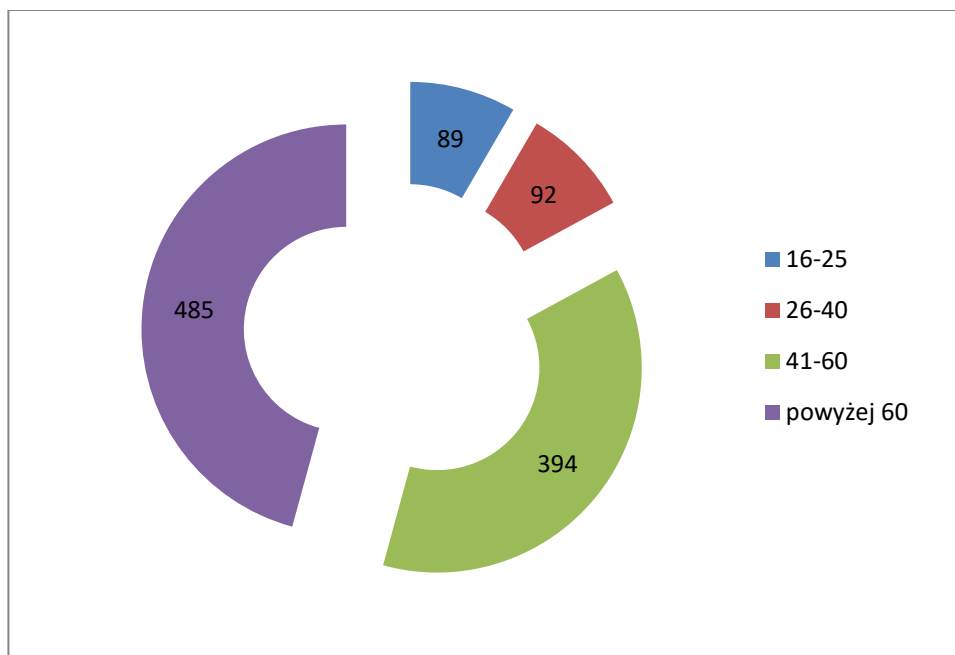
Osoby orzekane podzielone są w celach sprawozdawczych na 4 grupy wiekowe:

- wiek od **16** do **25** lat
- wiek od **26** do **40** lat

- wiek od **41** do **60 lat**
- osoby powyżej **60** roku życia.

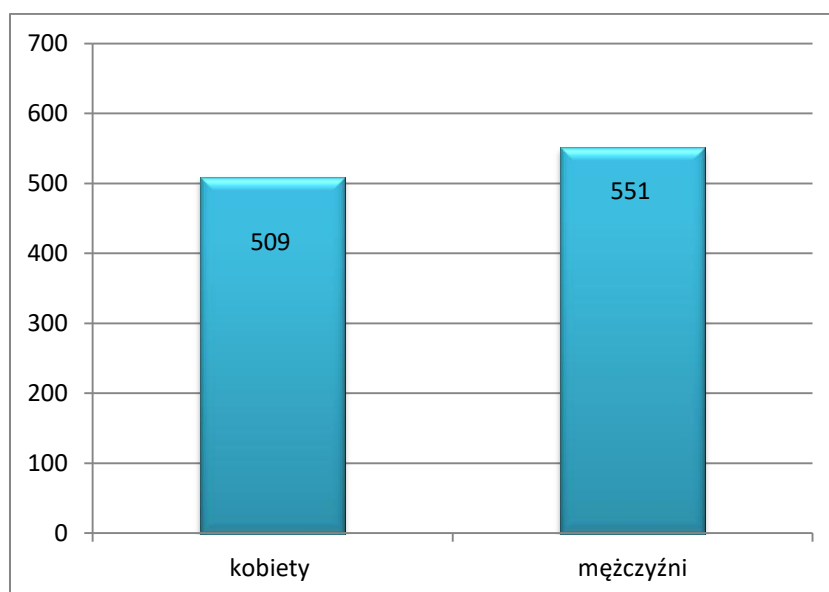
Najwięcej orzeczonych osób niepełnosprawnych stanowią osoby powyżej 60 roku życia, a najmniej osoby w przedziale od 16 do 25 roku życia, co prezentuje poniższy wykres:

Wykres. 3. Orzeczenia pozytywne osób dorosłych wg podziału na grupy wiekowe

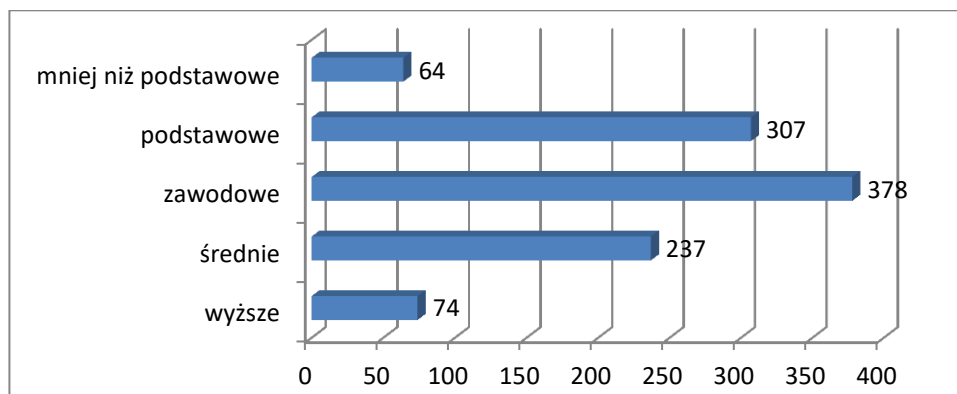
Wykres nr 4 przedstawia różnicę w ilości wydanych orzeczeń pozytywnych z podziałem na płeć. **Kobietom** wydano **509** orzeczeń, **mężczyznom** natomiast wydano **551** orzeczeń.

Wykres 4. Wydane orzeczenia pozytywne z podziałem na płeć

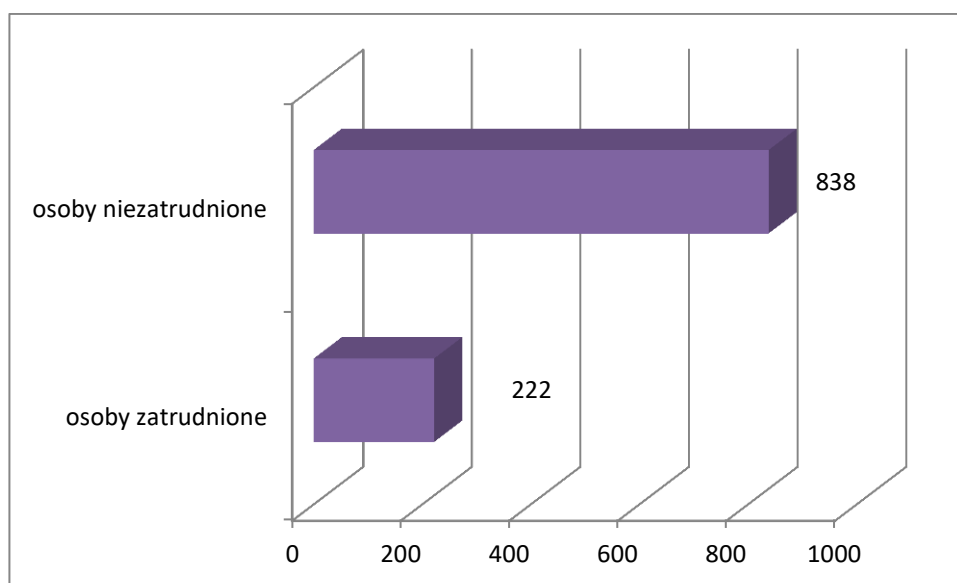
Najwięcej osób niepełnosprawnych, orzekanych przez Powiatowy Zespół w 2016 r. stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym i podstawowym, najmniej zaś osoby z wykształceniem mniej niż podstawowym, co obrazuje poniższy wykres:

Wykres 5. Ilość wydanych orzeczeń według wykształcenia

Poniższy wykres przedstawia, jaka jest różnica w liczbie wydanych orzeczeń pozytywnych ze względu na zatrudnienie. Osoby niezatrudnione stanowią 79 % wszystkich orzeczonych pozytywnie osób.

Wykres 6. Ilość orzeczeń wydanych według zatrudnienia.

3) Zestawienia liczbowe wydanych orzeczeń osobom do 16 roku życia

W tabeli poniżej zostało przedstawione porównanie wpływu wniosków o ustalenie niepełnosprawności i liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w poszczególnych latach działania Powiatowego Zespołu (orzecznictwo o niepełnosprawności osób do 16 roku życia istnieje od 2002 r.).

Tabela 21. Porównanie liczby składanych wniosków i wydanych orzeczeń dzieci do 16 roku życia.

Rok	Liczba składanych wniosków	Liczba wydanych orzeczeń
2002	394	275
2003	136	145
2004	137	112
2005	157	149
2006	130	132
2007	173	153
2008	165	186
2009	138	140
2010	155	156

2011	168	163
2012	158	157
2013	125	128
2014	189	180
2015	156	159
2016	133	129

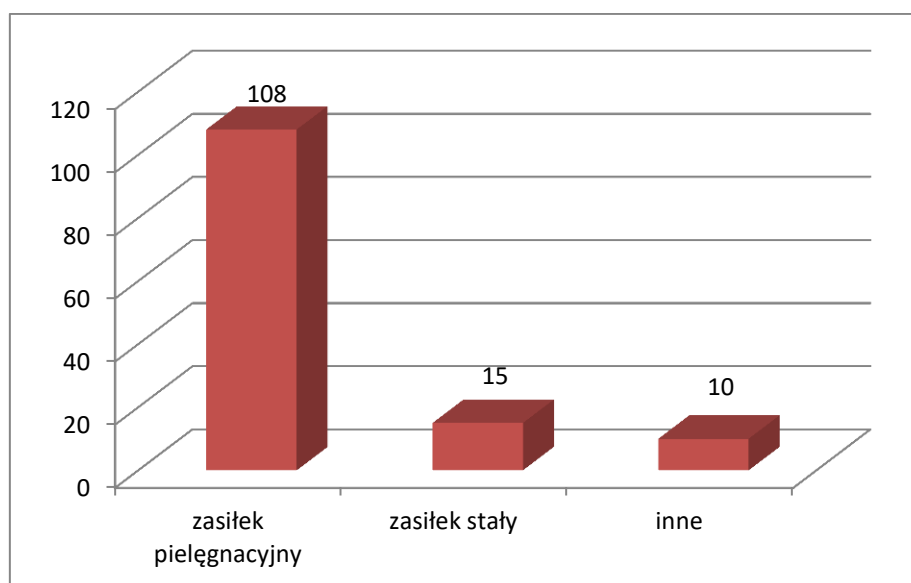
W 2016 roku zorganizowano 34 posiedzenia składów orzekających dla osób przed 16 rokiem życia, na których wydano łącznie 129 orzeczeń.

Tabela 22. Wydane orzeczenia przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelcach Opolskich w roku 2016 r. osobom przed 16 rokiem życia

Lp	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	122
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	5
3	Wydane orzeczenia o odmowie wydania orzeczenia o niepełnosprawności	2
	OGÓŁEM WYDANE ORZECZENIA	129

W roku 2016 do Powiatowego Zespołu w Strzelcach Opolskich **wpłynęły 133 wnioski o ustalenie niepełnosprawności**. Głównym celem, dla którego były one składane, było uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego, co obrazuje poniższy wykres:

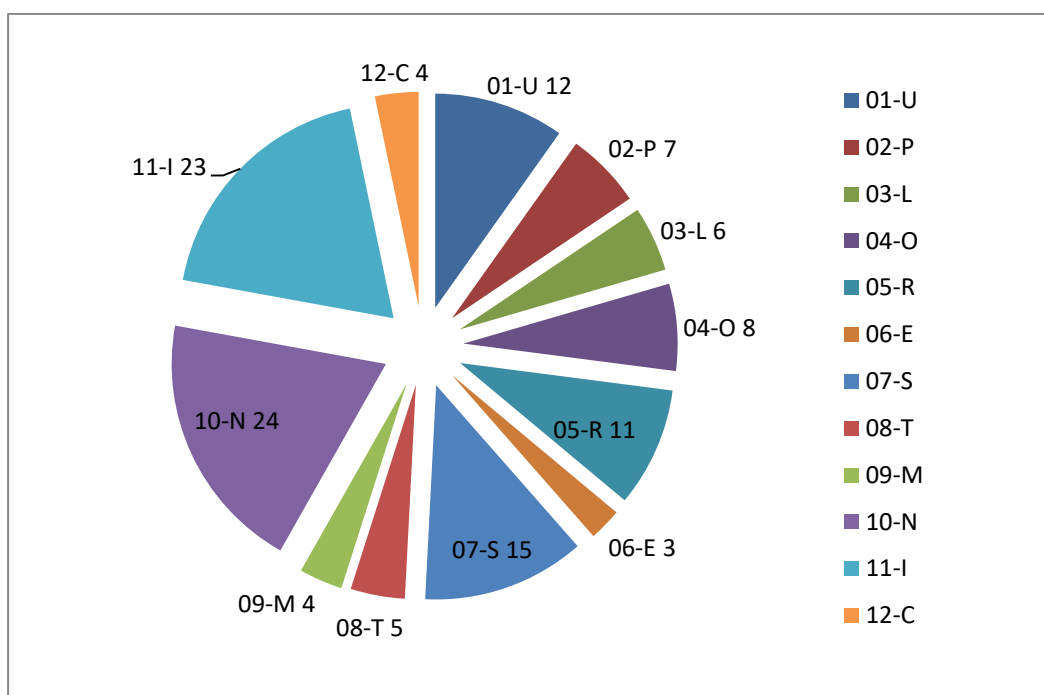
Wykres 7. Liczba i cel przyjętych wniosków osób przed 16 rokiem życia.

Podobnie, jak w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności, również w orzeczeniach o niepełnosprawności zamieszcza się symbole przyczyny niepełnosprawności, które odpowiadają posiadanym przez dziecko schorzeniom.

Najwięcej dzieci niepełnosprawnych stanowią dzieci z chorobami neurologicznymi, natomiast najmniej dzieci niepełnosprawnych to dzieci z epilepsją, co obrazuje wykres nr 8.

Wykres 8. Ilość orzeczeń o niepełnosprawności według przyczyn niepełnosprawności.

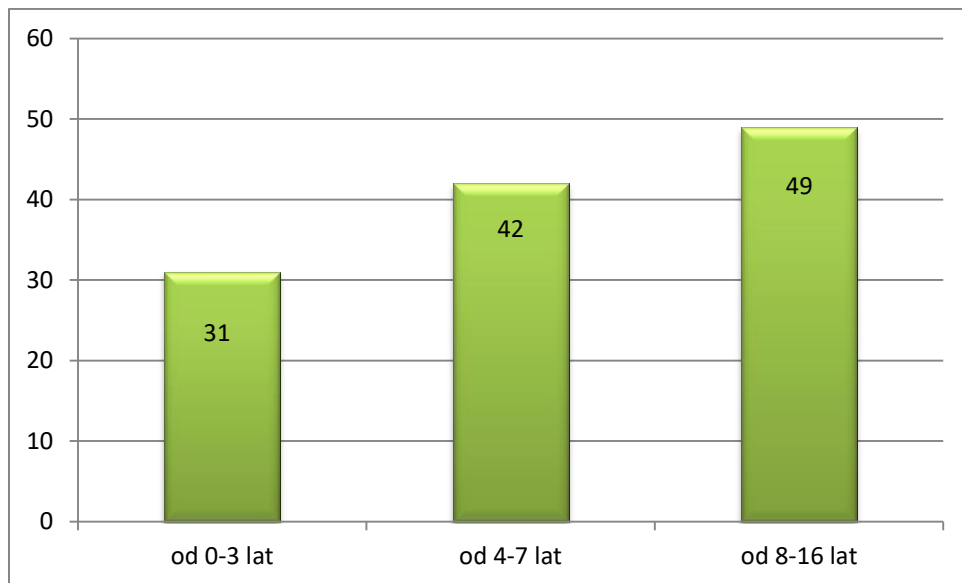

Dzieci niepełnosprawne w celach sprawozdawczych podzielone są na 3 grupy wiekowe:

- wiek od **0** do **3 lat**
- wiek od **4** do **7 lat**
- wiek od **8** do **16 lat**.

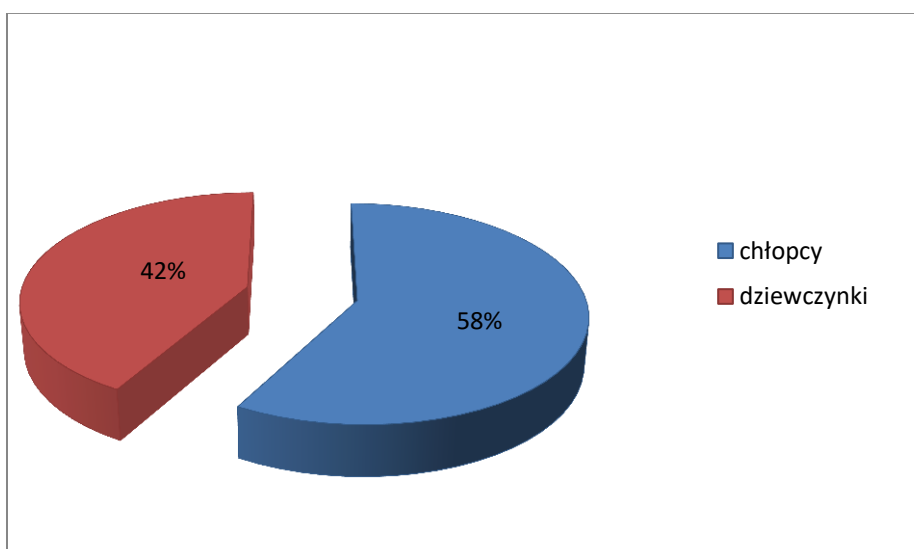
Poniższy wykres prezentuje liczbę wydanych orzeczeń z podziałem na wiek dzieci. Najwięcej orzeczonych dzieci niepełnosprawnych stanowią dzieci w przedziale wiekowym 8-16 lat, najmniej orzeczonych dzieci niepełnosprawnych stanowią dzieci w wieku 0-3 lat.

Wykres 9. Wydane orzeczenia pozytywne dzieci wg podziału na grupy wiekowe

Wśród pozytywnie orzeczonych dzieci niepełnosprawnych większość stanowili **chłopcy**, którym wydano **71** orzeczeń o niepełnosprawności, natomiast **dziewczynkom** wydano **51** orzeczeń o niepełnosprawności. Poniższy wykres obrazuje procentową różnicę w liczbie wydanych orzeczeń ze względu na płeć dziecka.

Wykres 10. Wydane orzeczenia pozytywne dzieci wg podziału na płeć dziecka

4) Wystawione zaświadczenia E-404 i E-407

W 2016 roku Przewodnicząca Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelcach Opolskich, na podstawie analizy dokumentacji orzeczniczej osoby, wystawiła dwa zaświadczenia E-407 i dwa zaświadczenia E-403 (dla potrzeb specjalnego zasiłku rodzinnego lub zwiększonych zasiłków rodzinnych dla dzieci niepełnosprawnych – dot. świadczeń pobieranych za granicą).

5) Wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym

W Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności można również uzyskać legitymacje osoby niepełnosprawnej, na podstawie których osoby niepełnosprawne korzystają między innymi z obowiązujących ulg komunikacyjnych, tj. zniżek w przejazdach PKP i PKS.

W celu otrzymania legitymacji osoby niepełnosprawne składają w Zespole wnioski o ich wydanie wraz z kserokopią prawomocnego orzeczenia oraz zdjęciem (legitymacje dzieci nie zawierają zdjęć).

Legitymacje podpisywane są przez Przewodniczącą Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności (z upoważnienia Starosty).

W 2016 roku osobom niepełnosprawnym wydano łącznie **266 legitymacji**.

Tabela 23. Liczba wydanych legitymacji z podziałem na rodzaje orzeczeń, na podstawie których zostały one wydane.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	38
2	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	228
3	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień	-
	Ogółem	266

6) Wydawanie kart parkingowych

Przewodnicząca Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności zajmuje się również wydawaniem kart parkingowych dla uprawnionych osób niepełnosprawnych oraz placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

W 2016 r. wydano łącznie **249 kart parkingowych**.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę wydanych kart parkingowych z podziałem na karty parkingowe wydawane osobom (przed i po 16 roku życia) oraz placówkom.

Tabela nr 24. Porównanie liczby wydanych kart parkingowych.

Rok	Liczba wydanych kart parkingowych			Łącznie:
	Osoby niepełnosprawne		Placówki	
	osoby po 16 r. ż.	osoby przed 16 r.ż.		
2014 (od 1 lipca)	212	12	10	234
2015	307	28	1	336
2016	225	23	1	249

15 .WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930, z późn zm.) kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa radzie powiatu coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej, który przedstawia się następująco:

1. Współdziałanie Centrum w realizacji oceny zasobów pomocy społecznej przy współpracy z ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi podmiotami.
2. Polepszenie warunków lokalowych „Centrum” poprzez remont pomieszczeń w budynku przy ul. B. Chrobrego 5 lub zmiana siedziby jednostki.
3. Organizowanie i realizacja specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodzin naturalnych

i rodzin usamodzielniających się poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego, socjalnego, pedagogicznego.

Z roku na rok liczba osób zainteresowanych tą formą wsparcia, w której poradę i pomoc może uzyskać mieszkaniec naszego powiatu nie maleje (wg. Zasady – bliżej, wcześniej, taniej)

III. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W STRZELCACH OPOLSKICH ORAZ ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

1) Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Rada Powiatu Strzeleckiego Uchwałą Nr VI/57/2015 z 25 marca 2015 r. przyjęła Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 w Powiecie Strzeleckim, który zawiera coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych – do 7 rodzin.

Program ustanawia kierunki działań w perspektywie trzyletniej, których głównym celem jest rozbudowa i wspieranie istniejącego systemu pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem pieczy rodzinnej oraz organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

Wśród instytucji sprawujących pieczę zastępczą nad dzieckiem szczególne miejsce powinny zajmować rodzinne formy. Mają one ogromną przewagę nad instytucjonalnymi formami nie tylko z uwagi na skutki społeczne, w tym przede wszystkim dobro dziecka, ale także z punktu widzenia skutków ekonomicznych. Koszty opieki i wychowania dziecka w każdej z rodzinnych form pieczy zastępczej są znacznie niższe niż w instytucjonalnej. Mając to na uwadze zakłada się, że podstawowymi formami pieczy zastępczej będą rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe, rodziny zastępcze zawodowe i rodzinne domy dziecka

2) Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzinna piecza zastępcza:

W 2016r. na terenie Powiatu Strzeleckiego funkcjonowały 72 rodziny, w których łącznie przebywało 126 dzieci, na dzień 31 grudnia 2016r, funkcjonowało 67 rodzin zastępczych, w których przebywało 111 dzieci.

Tabela Nr 25 przedstawia rodzinną pieczę zastępczą funkcjonującą w Powiecie Strzeleckim w 2016 r. z podziałem na rodzaj rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka oraz liczbę dzieci w nich umieszczonych, natomiast Tabela Nr 26 przedstawia okres pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i rodzinnym domu dziecka.

Tabela nr 25. Rodzinna piecza zastępcza funkcjonująca w Powiecie Strzeleckim w 2016r.

Lp.	Rodzinna piecza zastępcza	Liczba	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej
1.	Spokrewnione	47	61
2.	Niezawodowe	18	22
3.	Zawodowe	6	35
4.	Rodzinny dom dziecka	1	8
	Razem	72	126

Tabela nr 26. Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 r.

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej						
Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
126	12	1	6	12	19	76

Tabela nr 27. Wiek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Strzeleckiego w 2016 r.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci					
	w rodzinach zastępczych spokrewnionych	w rodzinach zastępczych niezawodowych	rodzinnym domu dziecka	w rodzinach zastępczych zawodowych		
				ogółem	w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego	w tym pełniących funkcję specjalistyczną
dzieci w wieku:						
poniżej 1 roku	1	0	0	0	0	0
od 1 do 3 lat	5	3	0	6	0	2
4-6 lat	4	5	0	5	1	2
7-13 lat	19	9	1	11	4	0
14-17 lat	21	5	5	8	5	0
18-24 lat	11	0	2	5	1	0
Razem:	61	22	8	35	11	4

Najwięcej dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka Powiatu Strzeleckiego znajduje się w wieku 7-14 lat. Najliczniejsza grupa pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej przebywa w spokrewnionych rodzinach zastępczych.

Instytucjonalna piecza zastępcza:

Powiat Strzelecki nie posiada na swoim terenie placówek opiekuńczo-wychowawczych, dlatego poszukujemy miejsca dla małoletnich w placówkach znajdujących się na terenie innych powiatów. Liczbę dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2015 i 2016 ilustruje Tabela Nr 28.

Tabela nr 28. Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2015 i 2016

Rok 2015	Rok 2016
wg. stanu na 31.12.2015 r. - 14 dzieci	wg. stanu na dzień 31.12.2016 r. - 14 dzieci
przeciętna liczba w 2015 r. - 16 dzieci	przeciętna liczba w 2016 r. - 18 dzieci

Umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej następują na podstawie postanowienia sądu bądź w trybie interwencyjnym. Przyczyny umieszczeń dzieci w domu dziecka są różne. Wychowankowie domu dziecka pochodzą zazwyczaj z rodzin dysfunkcyjnych, bezradnych opiekuńczo i wychowawczo, niewydolnych oraz patologicznych. Często jest tak, że dysfunkcji rodzin jest kilka. Najczęstszą przyczyną powodującą konieczność umieszczenia dziecka w domu dziecka jest alkoholizm rodziców, drugą przyczyną jest bezradność opiekuńczo-wychowawcza i przemoc. Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2016 to dzieci powyżej 10 roku życia, dla których żadna z rodzin zastępczych i prowadząca rodzinny dom dziecka nie wyraziła zgody na objęcie ich opieką. Dodać należy, że rodzin zastępczych na terenie Powiatu Strzeleckiego jest zbyt mało, w stosunku do ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. W szczególności brakuje rodzin zastępczych zawodowych specjalistycznych (na terenie Powiatu Strzeleckiego funkcjonuje tylko jedna taka rodzina zawodowa).

W roku 2016 do Centrum wpłynęło 5 postanowień sądowych o umieszczeniu dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, z których zrealizowano 4:

- 1 dziecko przebywające w rodzinie zastępczej zostało umieszczone w interwencyjnej placówce opiekuńczo-wychowawczej /Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania a następnie przeniesione do Domu Dziecka w Głogówku/;
- 1 dziecko umieszczono w Domu Dziecka w Skorogoszczy,
- 1 dziecko umieszczono w Centrum Administracyjnym Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Brzegu,
- 1 dziecko umieszczono w Domu Dziecka w Sowczycach.

Postanowienie sądowe o umieszczeniu małoletniej w placówce opiekuńczo-wychowawczej, które nie zostało zrealizowane wydane zostało 16.12.2016 r. i jego realizacja odbywa się w roku 2017.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki, ponosi wydatki na jego utrzymanie i zobowiązany jest przekazać środki finansowe w oparciu o podpisane porozumienie.

Tabela nr 29. Liczba dzieci z Powiatu Strzeleckiego przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w okresie od stycznia do grudnia 2016r. oraz miesięczne koszty pobytu po zmianie kosztu na rok 2016r.

Lp.	Organ prowadzący	Typ placówki	Liczba dzieci	Miesięczny koszt pobytu dziecka	Czas pobytu dzieci
1.	Powiat Krośnieński	Dom Dziecka w Długiem	1	3.457,41	01.01.2016r. - 31.12.2016r.
2.	Powiat Opolski	Dom Dziecka w Tarnowie Op.	3	5.082	01.01.2016r. – 31.12.2016r.
3.	Powiat Brzeski	Dom Dziecka w Skorogoszczy	1	5.566,74	01.01.2016r. - 21.10. 2016r.
			1		10.06.2016r. – 31.12.2016r.
		Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Brzegu	1	4.203,15	21.03.2016r. – 31.12.2016r.
4.	Powiat Oleski	Dom Dziecka w Sowczycach	1	3.199,00	01.01.2016r. - 31.12.2016r.
			1		01.01.2016r. - 31.08.2016r.
			1		20.09.2016r. - 31.12.2016r.
5.	Powiat Prudnicki	Dom Dziecka w Głogówku	1	3.419,50	01.01.2016r. - 30.06.2016r.
			1		01.01.2016r. - 04.08.2016r.
			1		31.05.2016r. - 31.12.2016r.

6.	Powiat Zawierciański	Ośrodek Usług Opiekuńczo Wychowawczych w Zawierciu	2	3.852,00	01.01.2016r. – 31.12.2016r.
7.	Stowarzyszenie Akademia Rodziny LIBERI w Głogowie	Rodzinny Dom Dziecka „Arkadia” z siedzibą w Sobczycach	3	2.600	01.01.2016r. - 31.12.2016r.
8.	Miasto Wrocław	Wrocławskie Centrum Opieki i Wychowania	1	4.885,03	18.02.2016r. - 31.05.2016r. /przeniesiona do Dom Dziecka w Głogówku/

W okresie od stycznia do grudnia 2016 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych przebywało 18 dzieci, z tego w roku 2016 placówki opuściło 3 wychowanków .

Z dniem 31.12.2016r. z mocy prawa wygasły Umowy w sprawie pobytu dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka w Sobczycach prowadzonego przez Stowarzyszenie Akademii Rodziny Liberii w Głogowie. W związku z tym 3 rodzeństwa przebywająca dotychczas w Rodzinnym Domu Dziecka w Sobczycach została przeniesiona do zawodowej rodziny zastępczej zamieszkałej na terenie Powiatu Strzeleckiego.

3) Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletniości, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną przyznaje się pomoc na:

a) kontynuowanie nauki

Pomoc ta przyznawana jest w wysokości **516,60 zł** miesięcznie. W powiecie strzeleckim Uchwałą Nr XII/117/15 Rady Powiatu Strzeleckiego z dnia 30 września 2015r. w sprawie podwyższenia wysokości pomocy na kontynuowanie nauki dla osób usamodzielnianych ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego z dnia 7 października 2015r.

poz. 2155 kwota ta została podwyższona do wysokości 516,60 zł. Otrzymuje ją osoba usamodzielniana, jeżeli kontynuuje naukę: w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, na uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawców w celu przygotowania zawodowego. Pomoc ta przyznawana jest na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25. roku życia. Przysługuje ona w czasie trwania odpowiednio roku szkolnego, roku akademickiego, kursu lub przygotowania zawodowego.

b) usamodzielnienie

Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi :

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną – nie mniej niż **3300,00 zł**, jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej 3 lat;
- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą:
 - nie mniej niż **6600,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
 - nie mniej niż **3300,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
 - nie mniej niż **1650,00 zł** – jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc ta jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł.

c) zagospodarowanie

Pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo, nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż **1500,00 zł**, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu

niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż **3000,00 zł**. Pomoc ta może być przyznana w formie rzeczowej.

Pomoc na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której dochód miesięczny nie przekracza kwoty 1200 zł.

Przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie jest uzależnione od długości pobytu w pieczy zastępczej. Osoba usamodzielniana może ubiegać się o przyznanie ww. pomocy, jeśli przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej:

- **3 lat** – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną (przez rodzinę spokrewnioną należy rozumieć wstępnych lub rodzeństwo);
- **roku** – w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną.

Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie jest złożenie wniosku w powiecie właściwym do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia określającego m.in. zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia oraz sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu zatrudnienia.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo-wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem, lub inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą i zaakceptowana przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

4) Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. W przypadku czasowego niesprawowania przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka opieki nad dzieckiem np. w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniu, pobytem w szpitalu bądź innymi nieprzewidzianymi trudnościami lub zdarzeniami losowymi, piecza zastępcza nad małoletnim może zostać powierzona rodzinie pomocowej. Podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa zawarta pomiędzy starostą, a rodziną pomocową.

W 2016 r. zawarto taką umowę z jedną rodziną pomocową na kwotę 26.66 zł. (okres od 17.09.2016 r. do dnia 18.09.2016 r.).

Zadanie to zostało szczegółowo opisane w dziale IV sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z efektów pracy w ust. 3.3 pkt 3 , ust. 3.3 pkt 5 , ust. 3.3 pkt. 6.

5) Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

Zadanie nie realizowane z uwagi na brak placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego na terenie powiatu.

6) Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich w ramach zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązane jest do działań mających na celu pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka. Centrum jest również zobowiązane do podnoszenia kwalifikacji istniejących rodzin zastępczych oraz ich uzupełnianie poprzez zapewnianie dostępu do szkoleń adekwatnych do potrzeb rodzin oraz pełnionych funkcji. W 2016 r. zgłosiło się **9** osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej (1 kandydat), niezawodowej (5 kandydatów) oraz zawodowej (4 kandydatów). Powyżsi kandydaci zostali zakwalifikowani na właściwe szkolenia, które odbędą się w pierwszym kwartale 2017 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich w 2016 r. zapewniło szkolenie, które skierowane było do rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych oraz zawodowych, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji. Szkolenie pod nazwą „Wzmocnienie przez rodziców zastępczych własnej roli wychowawczej i opiekuńczej – rola komunikacji w utrzymywaniu więzi, poszukiwanie i udzielanie wsparcia, identyfikacja własnych zasobów i ograniczeń” zostało przeprowadzone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu w ramach projektu pt: „ Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej” współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Szkolenie odbyło się w dniu 30.09.2016 r., wzięło w nim udział **15** osób pełniących funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka.

7) Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:

- a) grup wsparcia,**
- b) specjalistycznego poradnictwa,**
- c) pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu.**

Zadanie to zostało szczegółowo opisane w dziale IV sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z efektów pracy:

- a) punkt 3, podpunkt 6
- b) punkt 3. podpunkt 9, podpunkt 10, podpunkt 14 ,
- c) punkt 4, podpunkt 3.

8) Wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich zostało wyznaczone przez Starostę Powiatu Strzeleckiego na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2016 poz. 575 z późn. zm).

W roku 2016 obowiązywało Zarządzenie Nr 33/2011 Starosty Strzeleckiego z dnia 07.11.2011 r. w sprawie wyznaczenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

9) Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Przy umieszczaniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano rodzinom zastępczym informację o stanie zdrowia dziecka, niezbędną dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów oraz przekazywano informacje dotyczące potencjalnych obciążeń zdrowotnych w rodzinie.

10) Prowadzenie rejestru danych.

Na podstawie art. 46 ust. 5 ustawy Starosta Strzelecki upoważnił (upoważnienie z dnia 10.05.2016 r.) Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich do prowadzenia rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Ww. rejestr z aktualnymi informacjami dotyczącymi danych zawartych w art. 46 ust. 2 został przekazany do Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich w marcu 2016 r.

11) Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka.

Podczas umieszczania w 2016 r. dziewiętnaścioro dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich, na bieżąco kompletowało dokumentację dziecka i przekazywało je danej rodzinie.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej w kompletowaniu dokumentacji dziecka dotyczącej sytuacji rodzinnej, materialnej, a także dokumentacji związanej z planem pracy z rodziną biologiczną i funkcjonowaniem rodziny dziecka.

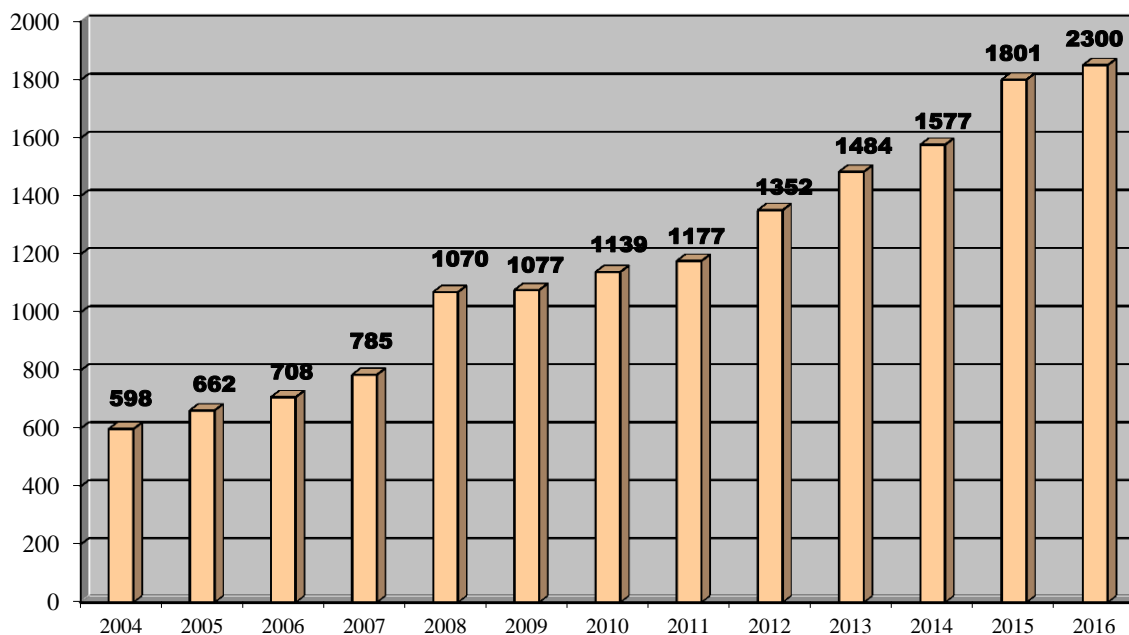
12) Finansowanie:

a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

Wykres 11. Analiza porównawcza wydatków w rozdziale 85204 na przestrzeni lat 2004-2016 (wartości w tys. zł) – bez względu na źródło finansowania.

Wykres obrazuje wydatki jednostki zrealizowane na przestrzeni lat 2004 – 2016 klasyfikowane w rozdziale 85204 rodziny zastępcze. W rozdziale tym zawarte są wydatki na: świadczenia dla rodzin zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych, wynagrodzenia wraz z pochodnymi zawodowych rodzin zastępczych, w tym rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, wynagrodzenie wraz z pochodnymi osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, koszty obsługi prawnej, wydatki związane z zatrudnieniem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, szkolenia rodzin zastępczych, koszty utrzymania domu, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka oraz koszty współfinansowania utrzymania dzieci z terenu naszego Powiatu, a przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innego Powiatu

Jak wynika z wykresu z roku na rok rosną koszty związane z finansowaniem rodzin zastępczych. Wzrastająca tendencja kosztów wynika ze zwiększającej się liczby dzieci umieszczanych pod opieką rodzin zastępczych. Jest też wynikiem wdrażania nowych zadań, nakładanych na samorządy powiatowe m. in. tzw. dodatek wychowawczy 500+ - ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 195).

W okresie sprawozdawczym w roku 2015 wydatkowano na rodzinną pieczę zastępczą kwotę 1.800.907,14 zł.

W roku 2016 wydatki związane z finansowaniem świadczeń dla rodzin zastępczych i funkcjonowaniem pieczy zastępczej zamknęły się w kwocie **2.299.631,48 zł.**, tendencja wzrostowa kosztów utrzymuje się nadal, co widać na wykresie Nr 11.

Zestawienie wydatków poniesionych w 2016 roku na funkcjonowanie pieczy zastępczej, z uwzględnieniem źródeł finansowania, z podziałem na grupy rodzajowe w zakresie rozdziału 85204 i 85295 prezentuje poniższa **Tabela Nr 30.**

Tabela nr 30. Wydatki poniesione w 2016r. na funkcjonowanie pieczy zastępczej.

Rozdział	Paragraf	Grupy rodzajowe wydatków	Źródło finansowania		
			Powiat	Dotacja - koordynatorzy	Dotacja – Dodatek wychowawczy 500+
r. 85204	3110	Świadczenia rodzi zastępczych	1 267,00 181,25	0,00	0,00
	3110	Świadczenie na kontynuację nauki	67 044,25	0,00	0,00
	3110	Jednorazowa pomoc na usamodzielnienie	14 850,00	0,00	0,00
	3110	Świadczenie – Pomoc rzeczowa	9 000,00	0,00	0,00
	3110	Dodatek wychowawczy 500+	0,00	0,00	446 657,01
	4010	Wynagrodzenie	68 145,11	31 082,00	3 323, 34
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 988,44	0,00	0,00
	4110	Ubezpieczenia społeczne	49 207,41	5 427,00	580,26
	4120	Składki na fundusz pracy	6 501,21	761,00	64,55
	4170	Wynagrodzenia rodzi zastępczych	251 044,26	0,00	0,00
	4170	Koszty pomocy prawnej	6 604,00	0,00	0,00
	4210	Materiały	0,00	0,00	200,00
	4300	Opinie psychologa	720,00	0,00	0,00
	4300	Koszty korespondencji	0,00	0,00	257,00
	4410	Koszty delegacji koordynatorów	5 564,97	0,00	0,00
	4430	Koszty utrzymania domów rodzin zastępczych	49 713, 59	0,00	0,00
	4440	Odpis na ZFSS	4 266,00	0,00	0,00
				1 803,00 830,49	37 270,00
					2 292 182,65
r. 85295	4210	Koszty transportu dzieci do rodzin zastępczych	1 304,00	0,00	0,00

	4300	Koszt Święta Rodzin Zastępczych	6 144,83	0,00	0,00
			7 448,83	0,00	0,00
					2 299 631,48

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich w 2016 r. przystąpiło do realizacji rządowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, w ramach którego pozyskało dotację w kwocie 37 270 zł.

Resortowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2016- asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (umowa Nr WPSiZ/11P/2016 zawarta w dniu 13.09.2016 r.) z którego pozyskaliśmy dotację w wysokości 37 270 zł na pokrycie części wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 3,5 etatów koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza zastępcza - świadczenia pieniężne

W 2016 r. wszczęto postępowania administracyjne, w wyniku których wydanych zostało:

240 decyzji administracyjnych, w tym:

- **203** decyzje przyznające świadczenia pieniężne, w tym **119** decyzji przyznających dodatek wychowawczy;
- **21** decyzji uchylających przyznaną pomoc pieniężną;
- **10** decyzje dot. zwrotu przyznanego świadczenia;
- **2** decyzje odmawiające przyznania świadczenia,
- **4** decyzje dot. zmiany decyzji przyznającej świadczenie.

Tabela Nr 31 obrazuje wysokość poszczególnych świadczeń przyznanych rodzinom zastępczym z podziałem na rodzaje rodzin zastępczych oraz rodzaje świadczeń (łącznie ze świadczeniami na pokrycie kosztów utrzymania dzieci z terenu Powiatu Strzeleckiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów z tytułu zawartych porozumień – z wyłączeniem kosztów utrzymania ponoszonych przez Powiat Strzelecki. Jednocześnie wskazuje liczbę wszystkich świadczeń, które zostały wypłacone rodzinom zastępczym w 2016 r., których wypłacono ogółem **1 466** na łączną kwotę **1 267 081,26 zł**.

Tabela Nr 31. Świadczenia przyznane i wypłacone rodzinom zastępczym w 2016 roku.

Świadczenia – rodzinna piecza zastępcza	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodziny pomocowe	Razem	Wydatki łącznie
Na pokrycie kosztów utrzymania	508.184,91	360.808,30	285.373,15	98.077,42	356,98	1.252.800,76	1.267.081,26
Jednorazowe świadcz. na przyjęcie	1.290,50	6.500,00	4.090,00	1.500,00	-	13.380,50	
Świadczenie związane z wypoczynkiem poza miejscem zamieszkania	400,00	-	-	500,00	-	900,00	
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	-	-	16.030,01	33.683,58	-	49.713,59	49.713,59
Świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	-	-	-	-	-	-	
Świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego	-	-	-	-	-	-	

Rodzinna piecza zastępcza - współfinansowanie przez gminy pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej należy do obowiązku powiatu. Jednakże, na mocy art. 191 ust. 9 i 10 w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

W roku 2016 uzyskano z tego tytułu kwotę 292.468,33 zł (**Tabela Nr 32**). W związku z pobytem niektórych dzieci w rodzinach zastępczych trwającym dłużej niż jeden rok, w roku 2016 udział gmin we współfinansowaniu wydatków na opiekę i wychowanie dziecka wzrósł z 10% na 30% oraz z 30% na 50%.

We współfinansowaniu kosztów pobytu dziecka uczestniczyły gminy:

- Strzelce Opolskie – w przypadku 22 dzieci,
- Jemielnica – w przypadku 5 dzieci,
- Ujazd – w przypadku 11 dzieci,
- Zawadzkie – w przypadku 9 dzieci,
- Kolonowskie – w przypadku 6 dzieci,
- Izbicko – w przypadku 4 dzieci,
- Leśnica – w przypadku 2 dzieci.

Jak widać najwięcej umieszczeń w rodzinnej pieczy zastępczej było z terenu gminy: Strzelce Opolskie - 22 dzieci, a w przypadku pozostałych gmin powiatu strzeleckiego umieszczonych było od 2 do 11 dzieci.

Łącznie współfinansowanie kosztów pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 r. dotyczyło 59 małoletnich.

Tabela Nr 32. Współfinansowanie przez gminy pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w 2016 r.

Współfinansowanie przez gminę	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe	Rodzinny dom dziecka	Rodziny pomocowe	Razem
10%	1.913,52	3.644,92	8.126,85	2.338,26	39,59	16.063,14
30%	17.688,49	6.005,18	27.908,35	31.496,89	1,94	83.100,85
50%	58.172,34	49.700,00	76.555,20	8.876,80	-	193.304,34
Suma	77.774,35	59.350,10	112.590,40	42.711,95	41,53	292.468,33

W dniu 1 kwietnia 2016 r. weszła w życie Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 195), zgodnie z którą rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na każde umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci zwany „dodatkiem wychowawczym” (art. 80 ust. 1 a). Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 195) wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 500,00 zł miesięcznie na każde dziecko.

W związku z powyższym w okresie od 01.04.2016r. do 31.12.2016r. na podstawie złożonych wniosków przez rodziny zastępcze oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka wydano 111 decyzji administracyjnych przyznających dodatki wychowawcze w łącznej wysokości 446.657,00 zł. Powyższe wydatki zostały poniesione z budżetu państwa w ramach dotacji celowej. (Tabela Nr 33).

Tabela nr 33. Dodatki wychowawcze przyznane i wypłacone rodzinom zastępczym/ prowadzącemu rodzinny dom dziecka w 2016 r. (01.04.2016-31.12.2016)

Dodatki wychowawcze – rodzinna piecza zastępcza	
Liczba wydanych decyzji	111
Liczba wypłaconych dodatków wychowawczych	901
Kwota wydatków	446.657,00

W 2016 r. w Powiecie Strzeleckim funkcjonowało 6 zawodowych rodzin zastępczych, w tym jedna zawodowa rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego oraz specjalistyczna, a także 1 rodzinny dom dziecka. Ponadto z 1 rodziną zastępczą zawarto umowę o pełnienie funkcji rodziny pomocowej. W 5 przypadkach w ww. rodzinach zastępczych oraz rodzinnym domu dziecka zawarte były umowy o świadczenie usług

z osobami do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich, w 2 zawodowych rodzinach zastępczych oraz rodzinnym domu dziecka, z czego 2 umowy w trakcie roku wygasły.

Za wykonanie zadań wynikających z zawartych umów wszystkie zawodowe rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymały wynagrodzenie w łącznej wysokości **296.718,44 zł.** (Tabela nr 34).

Tabela nr 34. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi wypłacone w 2016 r. rodzinnej pieczy zastępczej*.

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi – rodzinna piecza zastępcza	
Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej, z tego:	wydatki w zł
za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w tym:	163.838,42
świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej	70,68
za okres pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego, w tym:	41.909,59
dodatek dla rodziny, w której przebywa przez okres dłuższy niż 10 dni w miesiącu kalendarzowym więcej niż troje dzieci lub co najmniej jedno dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	5.483,91
Wynagrodzenie dla osób zatrudnionych w zawodowej rodzinie zastępczej	41.265,71
Wynagrodzenia dla prowadzącego rodzinny dom dziecka	42.974,93
Wynagrodzenie dla osób zatrudnionych w rodzinnym domu dziecka	6.729,79
Ogółem	296.718,44

*z uwzględnieniem zwrotów z innych powiatów z tytułu zawartych porozumień

Rodzinna piecza zastępcza - porozumienia pomiędzy powiatami

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej. Powiat, na terenie którego zamieszkuje rodzina zastępcza przyjmująca dziecko, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania przyjętego dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej, porozumienie w sprawie umieszczenia dziecka i wysokości wydatków na jego utrzymanie.

Tabela Nr 35. Wykaz dzieci pochodzących z terenu innych powiatów a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Strzeleckiego.

L.p.	Ilość dzieci: stan na 31.12.2016 r. w całym 2016 r.		Rodzina zastępcza	Powiat	Koszty w 2016 roku
	31.12.2016				
1.	31.12.2016	3	niezawodowa i zawodowa	Miasto Opole	50.477,54
	2016	3			
2.	31.12.2016	1	Spokrewniona	Powiat Opolski	7.920,00
	2016	1			
3.	31.12.2016	1	rodzinny dom dziecka	Miasto Jastrzębie Zdrój	25.852,35
	2016	1			
4.	31.12.2016	1	niezawodowa	Powiat Krapkowicki	6.000,00
	2016	2			
5.	31.12.2016	1	spokrewniona	Powiat Tarnogórski	10.320,00
	2016	1			
6.	31.12.2016	1	niezawodowa	Powiat Kędzierzyńsko- Kozielski	8.200,00
	2016	1			
7.	31.12.2016	1	niezawodowa	Miasto Zabrze	20.193,55
	2016	1			

Jak wynika z powyższej Tabeli Nr 35 koszt wydatków poniesionych przez „Centrum” w 2016r. to kwota **128.963,44 zł**, która na podstawie zawartych porozumień jest refundowana przez poszczególne powiaty, z których pochodzą ww. dzieci.

Tabela Nr 36. Wykaz dzieci pochodzących z terenu Powiatu Strzeleckiego, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu.

L.p.	Liczba dzieci		Rodzina zastępcza	Powiat	Koszty w 2016
	31.12.2016				
1.	31.12.2016	1	niezawodowa	Powiat Legnicki	12.000,00
	2016	1			
2.	31.12.2016	1	niezawodowa i spokrewniona	Powiat Krapkowice	15.920,00
	2016	2			
3.	31.12.2016	1	niezawodowa	Powiat Tarnowskie Góry	12.000,00
	2016	1			
4.	31.12.2016	3	spokrewniona i niezawodowa	Miasto Opole*	37.416,80 w tym 23.716,80*
	2016	3			
5.	31.12.2016	2	niezawodowa	Powiat Głubczycki	25.834,80
	2016	2			
6.	31.12.2016	2	niezawodowa	Powiat Raciborski*	34.654,50* w tym 24.000,00*
	2016	2			
7.	31.12.2016	0	spokrewniona	Miasto Wrocław	1.046,90
	2016	1			
8.	31.12.2016	0	spokrewniona	Powiat Gryficki	7.905,60
	2016	1			

*środki finansowe znajdują się w budżecie Starostwa Powiatowego

Jak wynika z powyższej Tabeli Nr 36. koszt wydatków Powiatu Strzeleckiego w 2016 r. to kwota **146.778,60 zł** w tym **88.407,30 zł** poniesionych przez „Centrum”.

Rodzinna piecza zastępcza – opłata za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej

Realizując zapisy ustawy w roku 2016 wszczęto 83 postępowania administracyjne, które zostały zakończone wydaniem decyzji administracyjnych dotyczących opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wydane decyzje administracyjne dotyczyły:

- **49** decyzji odstępujących od ustalenia opłaty z powodu trudnej sytuacji zdrowotnej, materialno-bytowej oraz ze względu na ponoszenie zobowiązań alimentacyjnych względem dzieci,
- **21** decyzji odstępujących od ustalenia opłaty w związku z brakiem możliwości nawiązania kontaktu z rodzicem biologicznym (zebrano niezbędną dokumentację z właściwych powiatowych urzędów pracy czy osoba jest zarejestrowana w danym urzędzie, ośrodków pomocy społecznej w celu ustalenia sytuacji materialno-bytowej oraz zakładów ubezpieczeń społecznych – czy w stosunku do danej osoby są odprowadzane składki oraz ewentualnie przez jaki zakład pracy),
- **7** decyzji odstępujących od ustalenia opłaty z uwagi na ponoszenie dobrowolnych alimentów,
- **5** decyzji ustalających opłatę,
- w **1** przypadku postępowanie nie zostało jeszcze zakończone.

W **6** przypadkach w celu ustalenia miejsca zamieszkania rodzica biologicznego wystosowano wnioski o udostępnienie danych osobowych z rejestru mieszkańców oraz PESEL do Centrum Personalizacji Dokumentów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W przypadku **1** osoby uzyskano informacje o braku aktualnych danych dotyczących zameldowania, pozostałe sprawy nie zostały jeszcze zakończone.

W związku z tym, że w poprzednich latach wydano decyzje administracyjne na czas pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, w **37** przypadkach dokonano ponownej analizy sytuacji dochodowej rodziców biologicznych, na podstawie której nie powzięto informacji uzasadniających zmianę wcześniej wydanych decyzji.

Z tytułu należności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych w 2016 r. wyegzekwowano **833,35** zł w związku z wydaniem decyzji ustalającej odpłatność. Na bieżąco prowadzona jest korespondencja z urzędami skarbowymi, do których skierowano tytuły wykonawcze celem ściągnięcia należności.

Rodzinna piecza zastępcza - przyznane świadczenia usamodzielniającym się wychowankom (Tabela Nr 37.)

Wydatki w roku 2016 */w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej/*
Łącznie na świadczenia przysługujące z tytułu usamodzielnienia się wypłacono kwotę 90994,24 zł dla 16 wychowanków.

- pomoc pieniężna na usamodzielnienie w wysokości **14.850,00 zł** – 5 osób,
- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości **67.004,25 zł** – 16 osób,
- pomoc na zagospodarowanie w wysokości – **9.000,00 zł** - 5 osób.

Tabela Nr 37. Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków – rodzinna piecza zastępcza.

Wszystkie rodzaje świadczeń:	Rodziny spokrewnione	Rodziny niezawodowe	Rodziny zawodowe	Rodzinny dom dziecka	Razem
Na kontynuowanie nauki	34.472,11	28.839,14	3.733,00	-	67.044,25
Jednorazowa na usamodzielnienie	13.200,00	-	1.650,00	-	14.850,00
Na zagospodarowanie	7.500,00	-	1.500,00	-	9.000,00
Ogółem	55.172,11	28.839,14	6.883,00	-	90.894,25

Instytucjonalna piecza zastępcza

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, że finansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej należy do obowiązku powiatu. Jednakże, na mocy art. 191 ust. 9 i 10 w przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2016 uzyskano z tego tytułu kwotę 37.845,10 zł (Tabela nr 38). W związku pobyt niektórych dzieci trwającym dłużej niż jeden rok, w roku 2016 udział gmin we współfinansowaniu wydatków na opiekę i wychowanie dziecka wzrósł z 10% na 30% oraz z 30% na 50%.

Tabela Nr 38. Współfinansowanie przez gminy pobytu dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2016

l.p	Gmina	% udział	Kwota (zł)	Liczba dzieci
1	Strzelce Op.	10%	7.403,83	3
2	Zawadzkie	30% - do marca	2.323,03	1
	Zawadzkie	50% - od marca	8.331,75	
3	Strzelce Op.	50%	19.786,49	1
	Razem:		37.845,10	5

Instytucjonalna piecza zastępcza - wydanie decyzji administracyjnych dot. opłaty za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej

W roku 2016 wszczęto 16 postępowań administracyjnych, na podstawie których wydano **16** decyzji w sprawie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w placówkach odstępujących od ustalenia odpłatności z powodu trudnej sytuacji zdrowotnej, oraz materialno-bytowej.

Instytucjonalna piecza zastępcza - przyznane świadczenia usamodzielniającym się wychowankom

Tabela Nr 39. Przyznane świadczenia usamodzielniającym się wychowankom

	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Liczba osób	Ogółem
1.	Pomoc dla osoby usamodzielnianej, z tego:	47	11	37.422,76
2.	na kontynuowanie nauki	43	8	21.222,76
3.	na usamodzielnienie	2	2	13.200
4.	na zagospodarowanie	2	2	3.000

13) Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego o którym mowa w art. 187 ust. 3. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2016.poz. 575 z późn. zm).

W związku z § 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej gmina, powiat oraz samorząd województwa mają obowiązek składania wojewodzie sprawozdania z wykonywania zadań za okres:

- od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca – w terminie do dnia 31 lipca danego roku
- od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia – w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich przekazało powyższe sprawozdania zgodnie z obowiązującymi terminami w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego POMOST Std oraz CAS.

14) Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8. Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r (Dz.U. z 2016.poz. 575 z późn.zm).

W związku z brakiem zaległości z tytułu nie ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej za okres dłuższy niż 12 miesięcy, nie było konieczności przekazania do biuro informacji gospodarczej, informacji o powstaniu takiej zaległości.

2. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej:

Na podstawie art. 182 ust. 5 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej:

- 1) Realizacja działań w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2017 i opracowanie nowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2018-2020.
- 2) Kontynuacja działań promujących rodzinną pieczę zastępczą celem pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i rodzinnego domu dziecka oraz ich szkolenie.
- 3) Zabezpieczenie środków finansowych na realizację kolejnych umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, a co za tym idzie ograniczenie w miarę możliwości umieszczeń w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- 4) Wzmocnienie kadrowe poprzez zatrudnienie kolejnego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który zapewniłby rodzinom zastępczym wsparcie i pomoc.
Zgodnie z ustawą pod opieką jednego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej może znajdować się 15 rodzin zastępczych. Według stanu na dzień 31.12.2016 r. liczba rodzin zastępczych wynosiła 72, a liczba koordynatorów 3,5 etatu, w tym jedna osoba ma łączone stanowisko pracy młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – psycholog.

- 5) Zapewnienie rodzinom zastępczym i ich dzieciom oraz usamodzielniającym się wychowankom Powiatu Strzeleckiego dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz szkoleń.

- 6) Zatrudnienie psychologa na 0,5 etatu z uwagi na pojawiające się problemy w rodzinach zastępczych, które wymagają specjalistycznego poradnictwa, dlatego wskazane jest zatrudnienie osoby na stanowisku psycholog.

IV. SPRAWOZDANIE ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ Z EFEKTÓW PRACY

1. Informacje ogólne

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt. 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 poz. 575 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą, organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia Staroście i Radzie Powiatu sprawozdanie z efektów pracy.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez Starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację zadania na podstawie art. 190 ustawy. Zgodnie z zarządzeniem Nr 33/2011 Starosty Strzeleckiego z dnia 07.11.2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich wyznaczone zostało na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Strzeleckim.

Zgodnie z ww. ustawą w przypadku, gdy rolę organizatora pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w jednostce tworzy się Zespół do Spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Pracą Zespołu koordynuje Dyrektor PCPR. W 2016 r. w ww. Zespole pracowało 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach 3,5 etatu, z których jedna osoba jest zatrudniona na stanowisku młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej- psycholog. Nadmieniam, iż jeden z ww. koordynatorów ma łączone stanowisko pracy - jest zatrudniony również jako pedagog na 0.5 etatu.

Obowiązki organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikające z ww. ustawy można pogrupować na zadania o charakterze promocyjnym, szkoleniowym, organizacyjnym, pomocowym, opiniodawczym i sprawozdawczym oraz wspierającym rodziny zastępcze. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej ma za zadanie pozyskiwanie nowych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, promowania tej formy pieczy zastępczej, kwalifikowanie, szkolenie i przygotowywanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także udzielanie poradnictwa, wsparcia i pomocy istniejącym już rodzinom zastępczym. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest również do współpracy ze środowiskiem lokalnym na rzecz dobra dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

2. Rodzinna piecza zastępcza w liczbach

W oparciu o art. 39 ustawy, formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodzina zastępcza spokrewniona (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim będący/a wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- 2) rodzina zastępcze niezawodowa (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim niebędący wstępnymi ani rodzeństwem dziecka),
- 3) rodzina zastępcza zawodowa (tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim niebędący wstępnymi ani rodzeństwem dziecka).

Rodziny zawodowe dzielimy na :

- a) pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – które zajmują się krótkoterminową opieką, do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużony, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o:
 - powrót dziecka do rodziny,
 - przysposobienie,
 - umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.
- b) specjalistyczne- w rodzinie umieszcza się w szczególności:
 - dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;
 - małoletnie matki z dziećmi.

W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej nie można w tym samym czasie umieścić dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

- c) Rodzinne Domy Dziecka - W rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci. W razie konieczności umieszczenia w rodzinnym domu dziecka rodzeństwa, za zgodą prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy

zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej objęło pomocą w 2016 r. ogólnie 72 rodziny zastępcze. Liczbę poszczególnych rodzin przedstawia Tabela Nr 40.

Tabela Nr 40. Liczba rodzin zastępczych Powiatu Strzeleckiego w 2016 r.

Rodziny zastępcze	Liczba rodzin zastępczych w 2016 r.
Spokrewnione	47
Niezawodowe	18
Zawodowe	4
Zawodowe - pogotowie rodzinne	1
Zawodowe - specjalistyczne	1
Rodzinny Dom Dziecka	1
Razem	72

Ilość poszczególnych typów rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Strzeleckiego przedstawia poniższa Tabela Nr 41., z wyszczególnieniem liczby rodzin, które powstały w 2016 r. oraz tych, które zakończyły swoją działalność.

Tabela Nr 41. Liczba rodzin zastępczych Powiatu Strzeleckiego na dzień 31.12.2016 r.			
Rodziny zastępcze	Liczba rodzin na dzień 31.12.2016 r.	Rodziny powstałe w 2016 r.	Rodziny, które zakończyły pełnienie funkcji rodziny zastępczej w roku 2016 r.
Zawodowe	4	0	0
Zawodowe – Pogotowie rodzinne	1	0	0
Zawodowe – Specjalistyczne	1	0	0
Niezawodowe	16	2	2
Spokrewnione	44	3	3
Rodzinny Dom Dziecka	1	0	0
Razem:	67	5	5

W dalszym ciągu największą część rodzin zastępczych Powiatu Strzeleckiego stanowią rodziny zastępcze spokrewnione. Zmalała liczba rodzin niezawodowych w Powiecie Strzeleckim, w roku 2015 funkcję tą pełniło **17** rodzin, a na koniec roku 2016 było ich **16**. Wzrasta liczba zawodowych rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Strzeleckiego z 2 rodzin w roku 2013 poprzez 4 w roku 2014 oraz 6 rodzin w roku 2015 i 2016. W roku 2016 jedna rodzina niezawodowa posiadająca co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza zgłosiły chęć przekształcenia się w rodziny zawodowe. W związku z powyższym tut. Centrum zgłosiło obie rodziny do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Ośrodka Adopcyjnego w Opolu celem uzupełnienia kwalifikacji i przekwalifikowania na zawodową rodzinę zastępczą. Ww. szkolenie odbędzie się w roku 2017. Na terenie Powiatu Strzeleckiego nadal funkcjonuje jedna rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego, jedna rodzina zawodowa specjalistyczna oraz jeden rodzinny dom dziecka. Rozwój niezawodowej i zawodowej pieczy zastępczej przekłada się na możliwość umieszczania dzieci u opiekunów zastępczych posiadających odpowiednie kompetencje opiekuńcze i wychowawcze oraz posiadających odpowiednie informacje o specyfice pełnionej funkcji. Dalszy rozwój zawodowej i niezawodowej pieczy zastępczej

umożliwi umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych Powiatu Strzeleckiego, a nie kierowanie ich do rodzin zastępczych innych powiatów oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych.

W ciągu całego 2016 roku rodziny zastępcze Powiatu Strzeleckiego zapewniły opiekę **126** dzieciom, z czego **117** dzieci było umieszczonych w rodzinach zastępczych objętych wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, co przedstawia Tabela Nr 42. zamieszczona poniżej.

Tabela Nr 42. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2016 r.

Rodziny zastępcze	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2016 r.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych objętych wsparciem koordynatora
Spokrewnione	61	57
Niezawodowe	22	17
Zawodowe	20	20
Zawodowe-pogotowie rodzinne	11	11
Zawodowe Specjalistyczne	4	4
Rodzinny Dom Dziecka	8	8
Razem	126	117

W rodzinach zastępczych Powiatu Strzeleckiego w 2016 r. zostało umieszczonych **19** dzieci - dwoje dzieci zostało umieszczonych w niezawodowej rodzinie zastępczej, po czym zostały przeniesione do zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. Powyższa sytuacja miała miejsce z uwagi na zabezpieczenie dobra małoletnich, którzy przebywali w rodzinie zastępczej, która w sposób niewłaściwy wypełniała swoją rolę. Jedno dziecko zostało umieszczone w zawodowej rodzinie zastępczej, po czym pieczę nad dzieckiem przejęła niezawodowa rodzina zastępcza. Ogółem w ciągu całego roku rodziny zastępcze Powiatu Strzeleckiego zapewniły opiekę **126** dzieciom. Ilość dzieci w poszczególnych rodzajach rodzin zastępczych na dzień 31.12.2016 r. przedstawia tabela Nr 43.

Tabela nr 43. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych Powiatu Strzeleckiego na dzień 31.12.2016 r.			
Rodziny zastępcze:	Liczba dzieci na dzień 31.12.2016 r.	Dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych w 2016 r.	Dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w 2016 r.
Zawodowe	19	3	2
Zawodowe - Pogotowie rodzinne	3	8	8
Zawodowe – Specjalistyczne	4	2	0
Niezawodowe	22	5	2
Spokrewnione	55	3	6
Rodzinny Dom Dziecka	8	1	0
Razem:	111	22	18

Największa liczba dzieci Powiatu Strzeleckiego umieszczonych jest w spokrewnionych rodzinach zastępczych. W 2016 roku najwięcej umieszczeń dzieci było w rodzinach zastępczych zawodowych, natomiast najwięcej dzieci opuściło spokrewnione rodziny zastępcze. Spośród dzieci opuszczających rodzinną pieczę zastępczą oraz rodzinny dom dziecka w 2016 roku **9** wróciło do rodziców biologicznych, **3** zmieniło formę pieczy zastępczej, **5** usamodzielniało się, a **1** trafiło do adopcji.

Poniżej zamieszczono Tabelę Nr 44, która przedstawia liczbę rodzin zastępczych z podziałem na ich typy oraz na liczbę dzieci w nich umieszczonych. Zauważyć można, że zdecydowaną większość zarówno rodzin niezawodowych, jak i spokrewnionych stanowią rodziny opiekujące się jednym dzieckiem. Jeżeli chodzi o zawodowe rodziny zastępcze są to rodziny wielodzietne.

Tabela Nr 44. Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka Powiatu Strzeleckiego na dzień 31.12.2016 r.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i RDD	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe	Rodziny Zastępcze Zawodowe Specjalistyczne	Rodziny zastępcze zawodowe pogotowie rodzinne	Rodzinny dom dziecka
Liczba rodzin z 1 dzieckiem	35	10	0	0	0	0
Liczba rodzin z 2 dzieci	8	6	0	0	0	0
Liczba rodzin z 3dzieci	0	0	0	0	1	0
Liczba rodzin z więcej niż 3 dzieci	1	0	4	1	0	1
Razem:	44	16	4	1	1	1

Okres pobytu dzieci w rodzinach zastępczych poszczególnych typów prezentuje Tabela Nr 45. Na podstawie zamieszczonych danych widać, iż zdecydowana większość dzieci przebywa w rodzinach zastępczych długoterminowo czyli powyżej 3 lat, dotyczy to rodzin zastępczych spokrewnionych, zawodowych i niezawodowych. Wyjątkiem jest rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego, w której okres pobytu dziecka zgodnie z art. 58 ust. 4 ustawy powinien być nie dłuższy niż 4 miesiące, w szczególnie uzasadnionych sytuacjach okres ten może być przedłużony do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania o powrót dziecka do rodziny, przysposobienia lub umieszczenie w rodzinie zastępczej.

Tabela Nr 45. Okres pobytu dzieci w rodzinach zastępczych Powiatu Strzeleckiego na dzień 31.12.2016 r.

Typ rodziny	Do 3 Miesiący	Od 3 do 6 Miesiący	Od 6 do 12 Miesiący	Od 12 miesięcy do 2 lat	Od 2 lat do 3 lat	Więcej niż 3 lata
Zawodowe- Pogotowie Rodzinne	0	0	2	0	1	0
Zawodowe specjalistyczne	2	0	0	0	0	2
Zawodowe	2	0	1	2	2	12
Rodzinny Dom Dziecka	0	0	0	1	5	2
Niezawodowe	2	0	1	3	0	16
Spokrewnione	1	1	1	3	10	39
Razem:	7	1	5	9	18	71

Tabela Nr 46. Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych w latach 2004 – 2016.

Rodzinna piecza zastępcza/rok	Rodziny Zastępcze spokrewnione	Ilość dzieci	Rodziny zastępcze niespokrewnione	Ilość dzieci	Rodziny zastępcze niezawodowe	Ilość dzieci	Rodziny zastępcze zawodowe	Ilość dzieci	Rodziny zastępcze zawodowe pogotowie rodzinne	Ilość dzieci	Rodziny zastępcze specjalistyczne	Ilość dzieci	Rodzinny Dom Dziecka	Ilość dzieci	Liczba rodzin ogółem	Liczba dzieci ogółem
2004	34	35	8	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	50
2005	39	55	12	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51	76
2006	42	59	9	13	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	52	76
2007	60	81	10	16	-	-	-	-	1	4	-	-	-	-	71	101
2008	64	91	10	20	-	-	-	-	1	8	-	-	-	-	75	119
2009	67	99	10	21	-	-	-	-	1	13	-	-	-	-	78	133
2010	63	91	10	20	-	-	-	-	3	22	-	-	-	-	76	133
2011	68	99	12	20	-	-	-	-	3	19	-	-	-	-	83	138
2012	54	77	-	-	26	39	-	-	2	11	1	3	-	-	83	130
2013	47	71	-	-	26	41	1	7	2	11	1	4	-	-	77	134
2014	52	76	-	-	26	40	4	16	1	5	1	2	1	9	84	148
2015	49	70	-	-	23	32	4	17	1	8	1	2	1	8	79	137
2016	48	63	-	-	18	22	4	21	1	11	1	4	1	8	72	126

Powyżej zamieszczono Tabelę Nr 46, która podsumowuje i ukazuje zmiany w pieczy zastępczej, które zaszły w okresie od 2004 r. do dnia 31.12.2016 r.

Na zakończenie części poświęconej danym liczbowym dotyczącym rodzinnej pieczy zastępczej warto przywrzeć się powodom umieszczenia małoletnich w rodzinnej pieczy zastępczej. Poniżej zamieszczono Tabelę Nr 47, która prezentuje przyczyny umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej w 2016 r. Najczęstszym powodem umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej jest sprawowanie opieki nad dzieckiem przez rodziców/rodzica pod wpływem alkoholu oraz nadużywanie alkoholu przez rodziców/rodzica. Drugim z najczęściej występujących powodów umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Strzeleckiego w 2016 r. jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela Nr 47. Przyczyny umieszczeń dzieci w rodzinach zastępczych w 2016 r.	
Przyczyna umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2016 r.
Sieroctwo/ Pólsieroctwo	0
Sprawowanie opieki nad dzieckiem pod wpływem alkoholu, nadużywanie alkoholu	8
Przemoc w rodzinie	5
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	2
Niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców, długotrwała lub ciężka choroba	0
Ubóstwo	0
Bezrobocie	0
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0
Porzucenie dziecka/dzieci	2
Pobył za granicą co najmniej jednego z rodziców	0
Małoletnie matki	2
Suma	19

3. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art.74 ust. 4 pkt 15. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 poz. 575 z późn. zm.):

1) Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Wzorem lat ubiegłych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich prowadziło kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez rozprowadzanie ulotek na terenie powiatu Strzeleckiego tj. m.in. Parafia Rzymskokatolicka Św. Wawrzyńca w Strzelcach Opolskich, Parafia Rzymskokatolicka św. Piotra i Pawła w Dolnej, Parafia Rzymskokatolicka pw. Trójcy Św. w Leśnicy, Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Jemielnicy, Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Anny na Górze Św. Anny, Ochronka Sióstr Służebniczek NMP w Jemielnicy, Przedszkole nr 8 w Strzelcach Opolskich, Przedszkole nr 9 w Strzelcach Opolskich, Żłobek w Strzelcach Opolskich. Tut. Centrum cyklicznie zamieszczało również informację na stronie internetowej Centrum oraz w mediach lokalnych m.in. w dwutygodniku Powiat Strzelecki. Ponadto na budynku siedziby Centrum tj. przy ul. Bolesława Chrobrego 5 został powieszony nowy, kolorowy baner zachęcający do podjęcia funkcji rodziny zastępczej. Dnia 25.09.2016 r. pracownicy PCPR oraz część rodzin zastępczych Powiatu Strzeleckiego w ramach promocji rodzicielstwa zastępczego uczestniczyli w korowodzie z okazji Powiatowego Święta Chleba.

Na skutek podejmowanych działań w 2016 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich zgłosiło się:

- **5** kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe
- **1** kandydat do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej
- **4** osoby (**2** rodziny) chcące pełnić funkcję zawodowej rodziny zastępczej, wcześniej pełniące funkcję niezawodowej rodziny zastępczej.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej obniżyła się. Ogólna liczba kandydatów w 2015 r. to **13** osób. W roku 2016 ogólna liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej lub niezawodowej, nie będących wcześniej rodziną zastępczą to **6** osób.

2) Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich zgodnie z art. 45 ustawy jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest zobowiązane do wydawania zaświadczeń kwalifikacyjnych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, na ich wniosek, jeśli posiadają oni świadectwo ukończenia adekwatnego szkolenia. W 2016 r. nie wydano żadnego zaświadczenia kwalifikacyjnego, gdyż żadna rodzina nie ukończyła szkolenia.

3) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2016 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich w celu przeszkolenia na niezawodowe i zawodowe rodziny zastępcze zgłosiło do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Ośrodka Adopcyjnego w Opolu:

- 5 kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej,
- 4 kandydatów (2 małżeństwa) do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej.

Bezpłatne szkolenia odbędą się w pierwszym kwartale 2017 r. Termin został ustalony przez organizatora szkolenia tj. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Ośrodek Adopcyjny w Opolu.

4) Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo wychowawczej typu dziennego, wydanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego.

Do zadań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo wychowawczej typu rodzinnego. Na terenie Powiatu brak jest placówek wymienionego typu.

5) Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich zapewniło szkolenie, które skierowane było do rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych oraz zawodowych, mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji. Szkolenie pod nazwą „Wzmocnienie przez rodziców zastępczych własnej roli wychowawczej i opiekuńczej – rola komunikacji w utrzymywaniu więzi, poszukiwanie i udzielanie wsparcia, identyfikacja własnych zasobów i ograniczeń” zostało przeprowadzone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu w ramach projektu pt: „ Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej” współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Szkolenie odbyło się w dniu 30.09.2016 r., wzięło w nim udział **15** osób pełniących funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej, zawodowej oraz rodzinnego domu dziecka.

6) Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest do realizowania zadania związanego z udzielaniem wsparcia i pomocy rodzinom zastępczym. W drugiej połowie 2016 r. w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich działały dwie grupy wsparcia:

- dla rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka
- dla rodzin zastępczych spokrewnionych

Grupy wsparcia działały od września 2016 r. Spotkania grupy wsparcia dla rodziców zastępczych spokrewnionych odbywały się raz w miesiącu, w terminach: 22.09.2016 r., 13.10.2016 r., 17.11.2016 r. oraz 08.12.2016 r. w godz. od 16.30 do 18.00. W ww. spotkaniach udział wzięło **7** osób. Spotkania grupy wsparcia dla rodziców zastępczych

niezawodowych, zawodowych oraz prowadzących RDD odbywały się również raz w miesiącu, w terminach: 29.09.2016 r., 20.10.2016 r., 24.11.2016 r. oraz 15.12.2016 r. Ze spotkań skorzystało **10** osób. Grupy wsparcia prowadzone były przez psychologa zatrudnionego na umowę zlecenie. Grupy wsparcia miały charakter psychoedukacyjny, poruszane były na nich tematy dotyczące specyfiki pełnienia funkcji rodziny zastępczej, bieżące problemy i interesujące uczestników zagadnienia z odwoływaniem się do konkretnych sytuacji z życia rodzin zastępczych.

Obowiązkiem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikającym z tego punktu jest również zorganizowanie wsparcia rodzinom zastępczym w ramach rodziny pomocowej. W 2016 r. na terenie Powiatu Strzeleckiego funkcjonowała jedna rodzina pomocowa, która pełniła powyższą funkcję w terminie od dnia 17.09.2016 r. do dnia 18.09.2016 r. ze względu na urlop wypoczynkowy rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

30 maja w Polsce obchodzony jest Dzień Rodzicielstwa Zastępczego. Święto to uchwalił w roku 2006 Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w celu poprawy losu dzieci osieroconych i odrzuconych oraz popularyzacji i rozwoju ruchu rodzicielstwa zastępczego.

W 2016 roku Dzień Rodzicielstwa Zastępczego obchodziliśmy 10 czerwca w Parku Nauki i Rozrywki w Krasiejowie. Rodziny zastępcze, w których przebywają najmłodsze dzieci zwiedzały Jurapark, gdzie czekało na nich wiele atrakcji tj. tunel czasu, pawilon paleontologiczny, ścieżka edukacyjna, park rozrywki, plac zabaw, kino emocji Cinema 5D, prehistoryczne oceanarium. Rodziny zastępcze, w których przebywają dzieci w wieku dorastania oraz młodzież zwiedzały Park Ewolucji, gdzie czekały na nich atrakcje tj. prom kosmiczny, wehikuł czasu, wystawa pt. „okna prehistorii” oraz wiele ekspozycji tj. : „rozwój naczyń”, „rozwój pisma”, „wszyscy jesteśmy braćmi”.

Ponadto podczas Święta Rodzin Zastępczych został rozstrzygnięty konkurs pod hasłem „ Czujka czadu działa skrycie, chroni życie należycie” zorganizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich we współpracy z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Strzelcach Opolskich. Uczestnikami konkursu były dzieci (niezależnie od wieku) przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu strzeleckiego. Warunkiem przystąpienia do konkursu było wykonanie pracy plastycznej w formacie A4. Nagrodami w konkursie były czujki czadu oraz upominki tj. plecak, kalendarz oraz słodycze.

Wszystkie rodziny zastępcze otrzymały od władz Powiatu Strzeleckiego podziękowania. Podczas całej uroczystości dla wszystkich gości przygotowany był posiłek w formie obiadu, napoje oraz słodycze dla najmłodszych.

W spotkaniu uczestniczyło ponad **130** osób, m.in. rodziny zastępcze z dziećmi oraz władze powiatu strzeleckiego.

Wsparcie finansowe Rady Powiatu Strzeleckiego i Zarządu Powiatu Strzeleckiego pozwoliły na zorganizowanie spotkania i dobrą zabawę wszystkich uczestników Święta Rodzin Zastępczych. Jednak przede wszystkim powyższe wsparcie przyczyniło się do zadowolenia i uśmiechu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. **Koszt organizacji całej imprezy wyniósł 5 747,23 zł**

Fotografia nr 24. Święto Rodzin Zastępczych.

Fotografia nr 25. Święto Rodzin Zastępczych

7) Organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy

Organizator ma obowiązek zapewniać rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy. W 2016 r. nie było organizowanego wsparcia wolontariuszy dla osób sprawujących pieczę zastępczą, w związku z tym, że rodziny zastępcze nie zgłaszały potrzeby uzyskania takiej pomocy.

8) Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizuje również zadania oparte na współdziałaniu ze środowiskiem lokalnym, w szczególności ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich współpracowało z :

- ośrodkami pomocy społecznej z terenu naszego kraju w zakresie przekazywania informacji na temat rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz przygotowywania planów pomocy dziecku i rodzinie.
- sądami rodzinnymi i nieletnich m.in. przy wskazywaniu rodziny zastępczej dla dzieci, które mają być umieszczone w pieczy (dot. 9 dzieci), przesłaniu oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu w pieczy (250 ocen), przekazywaniu na zlecenie sądu analizy sytuacji osobistej rodzinnej i majątkowej kandydatów do popełnienia funkcji rodziny zastępczej.
- szkołami - zwracając się do placówek z prośbą o opinię o uczniu oraz utrzymując bieżący kontakt z pedagogami placówek, do których uczęszczają dzieci z naszych rodzin zastępczych.
- poradnią psychologiczno-pedagogiczną w zakresie informowania rodzin zastępczych o możliwości uzyskania pomocy i poradnictwa w ramach zadań placówki,
- z ośrodkiem adopcyjnym w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną,
- Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich w zakresie pomocy, wsparcia i terapii.

9) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich w ramach zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązane jest do prowadzenia poradnictwa i terapii dla osób będących rodzinami zastępczymi oraz prowadzącymi rodzinne domy dziecka, a także ich dzieci oraz dzieci będących pod ich pieczą. W 2016 r. tut. Centrum zatrudniało psychologa, który udzielał konsultacji i wsparcia rodzinom zastępczym, a także dzieciom w nich umieszczonym.

10) Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Kolejnym zadaniem organizatora jest zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą. W 2016 roku, tak jak w roku poprzednim Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich oferowało możliwość uzyskania bezpłatnej porady prawnej dla rodzin zastępczych. Z możliwości uzyskania darmowej pomocy prawnej w 2016 r. skorzystało **11** rodzin, którym w sumie udzielono **16** porad prawnych. Porad prawnych udzielał radca prawny zatrudniony w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich na umowę zlecenie.

11) Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Ważnym zadaniem realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich jest dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2016 r. oceny te w formie pisemnej były realizowane przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz pedagoga. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest również do przeprowadzania oceny rodzica zastępczego.

W 2016 r. sporządzono na piśmie:

- **250** ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej wraz z oceną zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- **7** ocen rodzica zastępczego.

Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej rozpatrywane są na posiedzeniach ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i rodzinnych domach dziecka. W roku 2016 odbyło się **26** posiedzeń, na których sporządzono **250** ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej wraz z oceną zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

12) Prowadzenie działalności diagnostyczno–konsultacyjnej której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

Działalność diagnostyczno – konsultacyjna kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej jest realizowana na zlecenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Ośrodek Adopcyjny w Opolu, gdzie w 2016 roku zgłoszono łącznie 9 kandydatów w celu przeszkolenia do pełnienia funkcji niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej. W ramach zapewniania wsparcia rodzinom zastępczym Powiatu w 2016 r. rodziny zastępcze były objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pedagoga oraz w razie potrzeby psychologa. Rodziny były też informowane o placówkach, w których mogą uzyskać wsparcie psychologiczno – pedagogiczne, np. Poradnia Rodzinna przy Katolickim Ośrodku Adopcyjnym i Opiekuńczym w Opolu, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelcach Opolskich, Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich.

13) Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W ramach zadania dotyczącego diagnozy kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pedagog sporządzali w 2016 r. oceny sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów (zarówno dla potrzeb sądu, jak i do własnej diagnozy predyspozycji i motywacji kandydatów), o których mowa w art. 42 ust.7 ustawy. W 2016 r. sporządzono 9 analiz sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Na zlecenie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 r. wydawane były przez psychologa zatrudnionego w Centrum Terapii i Profilaktyki w Strzelcach Opolskich opinie dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz

prowadzącego rodzinny dom dziecka. Realizacja tego zadania wynika z art.42 ust. 1 pkt. 5a ustawy. W 2016 r. wydano 3 opinie.

14) Zapewnianie rodzicom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich zapewniało rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym szkolenie mające na celu podnoszenie ich kwalifikacji i wzmocnienie kompetencji. Szkolenie pod nazwą „Wzmocnienie przez rodziców zastępczych własnej roli wychowawczej i opiekuńczej – rola komunikacji w utrzymywaniu więzi, poszukiwanie i udzielanie wsparcia, identyfikacja własnych zasobów i ograniczeń” zostało przeprowadzone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu w ramach projektu pt: „ Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej” współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Szkolenie odbyło się w dniu 30.09.2016 r., wzięło w nim udział **15** osób pełniących funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej, niezawodowej oraz zawodowej.

W ramach poradnictwa, które miało na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji rodziców zastępczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego w okresie od września do grudnia 2016 r. działały dwie grupy wsparcia:

- dla rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka, w których wzięło udział 10 osób,
- dla rodzin zastępczych spokrewnionych, w których wzięło udział 7 osób.

15) Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukania dla nich rodzin przysposabiających.

Ważnym zadaniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest zgłaszanie informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych. W 2016 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich zgłosiło do Ośrodka Adopcyjnego ROPS

w Opolu informację o uregulowanej sytuacji prawnej **7** podopiecznych, z czego dla **3** została wydana decyzja o nie poszukiwaniu rodziny adopcyjnej, **1** dziecko zostało adoptowane.

16) Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W 2016 r. na terenie Powiatu Strzeleckiego funkcjonowała jedna rodzina pomocowa, która pełniła powyższą funkcję w terminie od dnia 17.09.2016 r. do dnia 18.09.2016 r. ze względu na urlop wypoczynkowy rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

17) Zgodnie z art. 77 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.) organizator rodzinnej pieczy zastępczej wyznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnia osoby na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej od 2012 r. W roku 2016 PCPR zatrudniało 4 koordynatorów w ramach 3, 5 etatu. W związku z czym opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 r. objęto **54** rodzin spośród **67** rodzin. Należy zaznaczyć, iż koordynator rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 77 ust. 4 ustawy nie może mieć pod opieką więcej niż **15** rodzin zastępczych, gdy jest zatrudniony w pełnym wymiarze czasu oraz **7** rodzin, gdy jest zatrudniony na 0.5 etatu.

18) Wytaczanie na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej powództwa o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych.

Na mocy art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 poz. 575 z późn. zm.) nakładającej na Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obowiązek wytaczania powództwa o zasądzenie

świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

W roku 2016 r. złożono do właściwych sądów 19 pozwów o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

4. Zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 77 ust.3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 poz. 575 z późn. zm.)

- 1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej
 - W celu udzielania jak najlepszej pomocy koordynator w swych działaniach współpracuje z instytucjami oraz organizacjami podejmującymi działania ukierunkowane na pomoc i wspieranie rodzin, w tym m.in. : z ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, sądami, szkołami, psychologami i pedagogami szkolnymi, nauczycielami, ośrodkami adopcyjnymi. Spotkania z rodzinami zastępczymi odbywają się w miejscu zamieszkania rodziny, w zależności od stwierdzonych i zgłaszanych potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pozostają w stałym kontakcie osobistym i telefonicznym z rodzinami zastępczymi i rodzinnym domem dziecka.
- 2) przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku
 - sporządzono plany pomocy dziecku dla **9** dzieci,
- 3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu,
 - od września 2016 r. prowadzenie grup wsparcia dla rodziców zastępczych organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich w ramach zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
 - W okresie od września do listopada 2016 r. **28** dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych wraz z opiekunami wzięło udział w projekcie pt. „Nie – zastępcza kultura” realizowanym w ramach konkursu grantowego „ Opolskie Eduko 2016” finansowanego ze środków

Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Bardzo Młoda Kultura 2016-2018 oraz budżetu Województwa Opolskiego w ramach realizacji zadania pn. „ Edukacja kulturowa Opolszczyzny –Eduko 2016-2018”. W ramach projektu odbył się wyjazd do Filharmonii w Opolu, wyjazd do Teatru Lalki i Aktora w Opolu oraz seria warsztatów teatralnych.

- 4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej
 - zachęcanie rodziny zastępczej do korzystania z usług poradni psychologiczno – pedagogicznej
 - zalecanie konsultacji u lekarza specjalisty w sytuacji zauważenia konieczności skorzystania z takiego wsparcia.
- 5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających
 - przekazywanie informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego ROPS w Opolu dot. 7 dzieci.
- 6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej
 - 3 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej zostało uczestnikami projektu pt. „ Bliżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej” realizowanego w ramach Działania 8.1 RPO WO 2014-2020 „ Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych” przez Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Opolu. W ramach projektu ww. uczestnicy skorzystali z doradztwa zawodowego i pośrednictwa. Na podstawie powyższych działań zostały stworzone indywidualne plany działań. Kolejnym etapem projektu są różne formy wsparcia w postaci kursów i szkoleń, które będą realizowane w 2017 roku (np. kursy prawa jazdy, kursy zawodowe, itp.).
- 7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej
 - zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 poz. 575 z późn. zm.)

koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej złożyli Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich jako organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej roczne sprawozdanie z efektów pracy za rok 2016.

Wobec rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka, których swoją opieką nie może objąć koordynator rodzinnej pieczy zastępczej zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest wykonywać organizator rodzinnej pieczy zastępczej. W roku 2016 zadania te wypełniał pedagog zatrudniony na 0.5 etatu w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich.

5. Zakończenie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich stara się na miarę swoich możliwości wypełniać zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Ilość zadań, do których wypełniania jest zobowiązane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich zgodnie z ustawą jest utrudnione ze względu na braki kadrowe. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 poz. 575 z późn zm.) opieką jednego koordynatora może być objętych jedynie 15 rodzin. Wygospodarowanie dodatkowej części etatu dla pedagoga, który realizował zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz częściowo koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nie rozwiązało trudności wynikających z braków kadrowych. W dalszym ciągu nie wszystkie rodziny zastępcze objęte są opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, wiele zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej realizowanych było przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej kosztem realizacji ich zadań.

W dalszym ciągu wypracowywane są nowe formy współpracy z instytucjami w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy oraz ochrony praw dziecka. W odpowiednim wypełnianiu zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich napotyka w dalszym ciągu na bariery, którymi są braki kadrowe. Niezbędne jest również zwiększenie środków finansowych na organizację różnych form wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej tj. szkolenia tematyczne, których celem jest podnoszenie kwalifikacji i umiejętności wychowawczych rodzin zastępczych i prowadzący rodzinny dom dziecka; imprezy służące integracji rodzinnej pieczy

zastępczej np. celebrowanie Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, bal karnawałowy przebierańców, warsztaty decoupage, dzięki którym dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka mogą lepiej się poznać i miło spędzić czas, a rodzice zastępczy wymieniać się doświadczeniami.

PCPR zamierza w dalszym ciągu zwiększyć nacisk położyć na promowanie idei rodzicielstwa zastępczego, w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze. Pomimo ogromnego wysiłku włożonego przez PCPR w 2016 r. w promocję rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Strzeleckiego w dalszym ciągu jest zbyt mało rodzin zastępczych w stosunku do dzieci potrzebujących wsparcia w formie umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej. Na chwilę obecną w Powiecie Strzeleckim funkcjonuje jedynie 1 rodzinny dom dziecka oraz 6 zawodowych rodzin zastępczych, w tym jedno pogotowie rodzinne i jedna rodzina zastępcza specjalistyczna.

PCPR w Strzelcach Opolskich zamierza wzbogacić formy oraz metody pomocy i wsparcia specjalistycznego dla rodzin zastępczych już istniejących oraz rozszerzyć poradnictwo specjalistyczne o konsultacje psychologiczne. Niewyobrażalnym jest aby w jednostce wspomagającej dzieci, które znalazły się w trudnej sytuacji rodzinnej i życiowej nie było psychologa zatrudnionego przynajmniej na 0,5 etatu. Należy zwrócić uwagę, że dzieci umieszczane w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka wymagają szczególnego wsparcia ze względu na sytuację, w której się znalazły. Ponadto bardzo często są to dzieci, które sprawiają problemy wychowawcze, nierzadko z dużym bagażem trudnych doświadczeń, z którymi sobie nie radzą. Dotychczasowy sposób udzielania pomocy psychologicznej rodzinom zastępczym oraz rodzinnemu domu dziecka okazał się mało skuteczny poprzez łączenie stanowiska pracy w jednej osobie koordynatora i psychologa, mając na uwadze, iż ma on pod swoją opieką 15 rodzin zastępczych.

Tututejsze PCPR planuje podjęcie działań na rzecz rozwoju wolontariatu poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Powiatu Strzeleckiego, organizowanie szkoleń i spotkań dla wolontariuszy.

Rodziny zastępcze pozytywnie ustosunkowują się do proponowanych im form wsparcia jakimi są: konsultacje prawne, wsparcie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, wsparcie pedagoga, grupy wsparcia dla rodzin zastępczych czy szkolenia uzupełniające ich kwalifikacje oraz podnoszące kompetencje opiekuńczo – wychowawcze. Zależy nam bardzo na tym, aby osoby związane z pieczą zastępczą były przekonane o tym, iż organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelcach Opolskich działa przede wszystkim dla ich dobra, mając na celu niesienie pomocy i wsparcia.

Spis tabel:

Tabela nr 1. Kadra PCPR.....	6
Tabela nr 2. Analiza porównawcza wydatków PCPR poniesionych w roku 2015 i 2016 roku.....	9
Tabela nr 3. Dochody PCPR w roku 2016.....	10
Tabela nr 4. Koszty utrzymania obiektu zlokalizowanego przy ul. Chrobrego 5 w Strzelcach Opolskich stanowiącego siedzibę PCPR oraz Poradni Psychologiczno-pedagogicznej w Strzelcach Opolskich. Analiza porównawcza kosztów poniesionych w 2015 i 2016 roku.....	11
Tabela nr 5. Świadczenia przyznane w roku 2016 usamodzielniającym się wychowankom opuszczającym całodobowe placówki z zakresu ustawy o pomocy społecznej.....	15
Tabela nr 6. Wykorzystanie miejsc w Domach Pomocy Społecznej w roku 2016.....	20
Tabela nr 7. Podział środków PFRON w 2016 roku.....	21
Tabela nr 8. Środki PFRON przyznane na rehabilitację społeczną w latach 2015-2016.....	22
Tabela nr 9. Kwota wydatkowanych środków PFRON w ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.....	24
Tabela nr 10. Kwota wydatkowania środków PFRON w ramach zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	25
Tabela nr 11. Kwota wydatkowanych środków PFRON w ramach zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.....	27
Tabela nr 12. Szczegółowy podział przyznanych dofinansowań w ramach likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.....	27
Tabela nr 13. Podział oraz wykorzystanie środków PFRON w roku 2016 na zadania realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.....	32
Tabela nr 14. Źródła finansowania Warsztatów Terapii Zajęciowej.....	34
Tabela nr 15. Przyznane dofinansowania/refundacje w ramach programu Aktywny Samorząd w roku 2016.....	38
Tabela nr 16. Koszty realizacji pilotażowego programu Aktywny Samorząd.....	38
Tabela nr 17. Zestawienie wydatków poniesionych z dotacji w roku 2016 rozdział 853 21 zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	45
Tabela nr 18. Członkowie Składu Orzekającego Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.....	47
Tabela nr 19. Porównanie liczbowe składanych wniosków i wydanych orzeczeń osobom powyżej 16 roku życia.....	48
Tabela nr 20. Wydane orzeczenia przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelcach Opolskich w roku 2016 osobom powyżej 16 roku życia	49
Tabela nr 21. Porównanie liczby składanych wniosków i wydanych orzeczeń dzieci do 16 roku życia.....	54
Tabela nr 22. Wydane orzeczenia przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Strzelcach Opolskich w roku 2016 osobom przed 16 rokiem życia.....	55
Tabela nr 23. Liczba wydanych legitymacji z podziałem na rodzaje orzeczeń, na podstawie których zostały one wydane.....	59
Tabela nr 24. Porównanie liczby wydanych kart parkingowych.....	60
Tabela nr 25. Rodzinna piecza zastępcza funkcjonująca w Powiecie Strzeleckim w 2016 r.....	63
Tabela nr 26. Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2016r.....	63
Tabela nr 27. Wiek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Strzeleckiego w 2016r.	64
Tabela nr 28. Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2015 i 2016.....	64
Tabela nr 29. Liczba dzieci z Powiatu Strzeleckiego przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w okresie od stycznia do grudnia 2016r. oraz miesięczne koszty pobytu po zmianie kosztu na rok 2016r.....	66
Tabela nr 30. Wydatki poniesione w 2016r. na funkcjonowanie pieczy zastępczej.....	75
Tabela nr 31. Świadczenia przyznane i wypłacone rodzinom zastępczym w 2016 roku.....	77

Tabela nr 32. Współfinansowanie przez gminy pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w 2016r.....	78
Tabela nr 33. Dodatki wychowawcze przyznane i wypłacone rodzinom zastępczym/ prowadzącemu rodzinny dom dziecka w 2016r. (01.04.2016- 31.12.2016)	79
Tabela nr 34. Wynagrodzenie wraz z pochodnymi wypłacone w 2016r. rodzinnej pieczy zastępczej	80
Tabela nr 35. Wykaz dzieci pochodzących z terenu innych powiatów a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Strzeleckiego	81
Tabela nr 36. Wykaz dzieci pochodzących z terenu Powiatu Strzeleckiego, a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu.....	82
Tabela nr 37. Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków-rodzinna piecza zastępcza.....	84
Tabela nr 38. Współfinansowanie przez gminy pobytu dziecka umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2016.....	85
Tabela nr 39. Przyznane świadczenia usamodzielniającym się wychowankom.....	86
Tabela nr 40. Liczba rodzin zastępczych Powiatu Strzeleckiego w 2016r.....	91
Tabela nr 41. Liczba rodzin zastępczych Powiatu strzeleckiego na dzień 31.12.2016.....	92
Tabela nr 42. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w 2016r.....	93
Tabela nr 43. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych Powiatu Strzeleckiego na dzień 31.12.2016r. ...	94
Tabela nr 44. Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych typach rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka Powiatu Strzeleckiego na dzień 31.12.2016r.	95
Tabela nr 45. Okres pobytu dzieci w rodzinach zastępczych Powiatu Strzeleckiego na dzień 31.12.2016r.....	96
Tabela nr 46. Liczba rodzin zastępczych w latach 1999-2016.....	97
Tabela nr 47. Przyczyny umieszczeń dzieci w rodzinach zastępczych w 2016r.....	98

Spis wykresów:

Wykres 1. Liczba przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zgodnie z celem wydania orzeczenia.....	50
Wykres 2. Ilość wydanych orzeczeń zgonie z przyczyną niepełnosprawności.....	51
Wykres 3. Orzeczenia pozytywne osób dorosłych wg. podziału na grupy wiekowe	52
Wykres 4. Wydane orzeczenia pozytywne z podziałem na płeć.....	53
Wykres 5. Ilość wydanych orzeczeń według wykształcenia.....	53
Wykres 6. Ilość orzeczeń wydanych według zatrudnienia.....	54
Wykres 7. Liczba i cel przyjętych wniosków osób przed 16 rokiem życia	56
Wykres 8. Ilość orzeczeń o niepełnosprawności według przyczyny niepełnosprawności	57
Wykres 9. Wydane orzeczenia pozytywne dzieci wg podziału na grupy wiekowe	58
Wykres 10. Wydane orzeczenia pozytywne dzieci wg podziału na płeć dziecka.....	58
Wykres 11. Analiza porównawcza wydatków w rozdziale 85204 na przestrzeni lat 2004-2016.....	74

Spis fotografii:

Fotografia nr 1 i 2. Rower rehabilitacyjny i łóżko rehabilitacyjne.....	25
Fotografia nr 3 i 4 Balkonik i wózek rehabilitacyjny	26
Fotografia nr 5. Aparat słuchowy.....	26
Fotografia nr 6. Łazienka przed dostosowaniem do potrzeb osoby niepełnosprawnej.....	28
Fotografia 7 i 8. Łazienka dostosowana do osób niepełnosprawnych w roku 2016.....	28
Fotografia nr 9 i 10. Wózek toaletowy i krzesło toaletowe.....	29
Fotografia nr 11 i 12. Krzesło prysznicowe i podnośnik rehabilitacyjno- transportowy.....	29
Fotografia nr 13 i 14. Krzesło przychodowe z szyną jezdną na torze prostoliniowym i krzywoliniowym.....	30
Fotografia nr 15 i 16. Nasadka toaletowa, siedzisko wannowe.....	30
Fotografia nr 17 i 18. Uchwyty naścienne i lupa elektroniczna	30
Fotografia nr 19. Ssak elektryczny	31
Fotografia nr 20 i 21. Spotkanie Bezpieczny Senior.....	40
Fotografia nr 22 i 23. Konkurs Lady D.....	41
Fotografia nr 24. Święto Rodzin Zastępczych.....	103
Fotografia nr 25. Święto Rodzin Zastępczych.....	104